

ЛИСТОПАД

1974

Київ

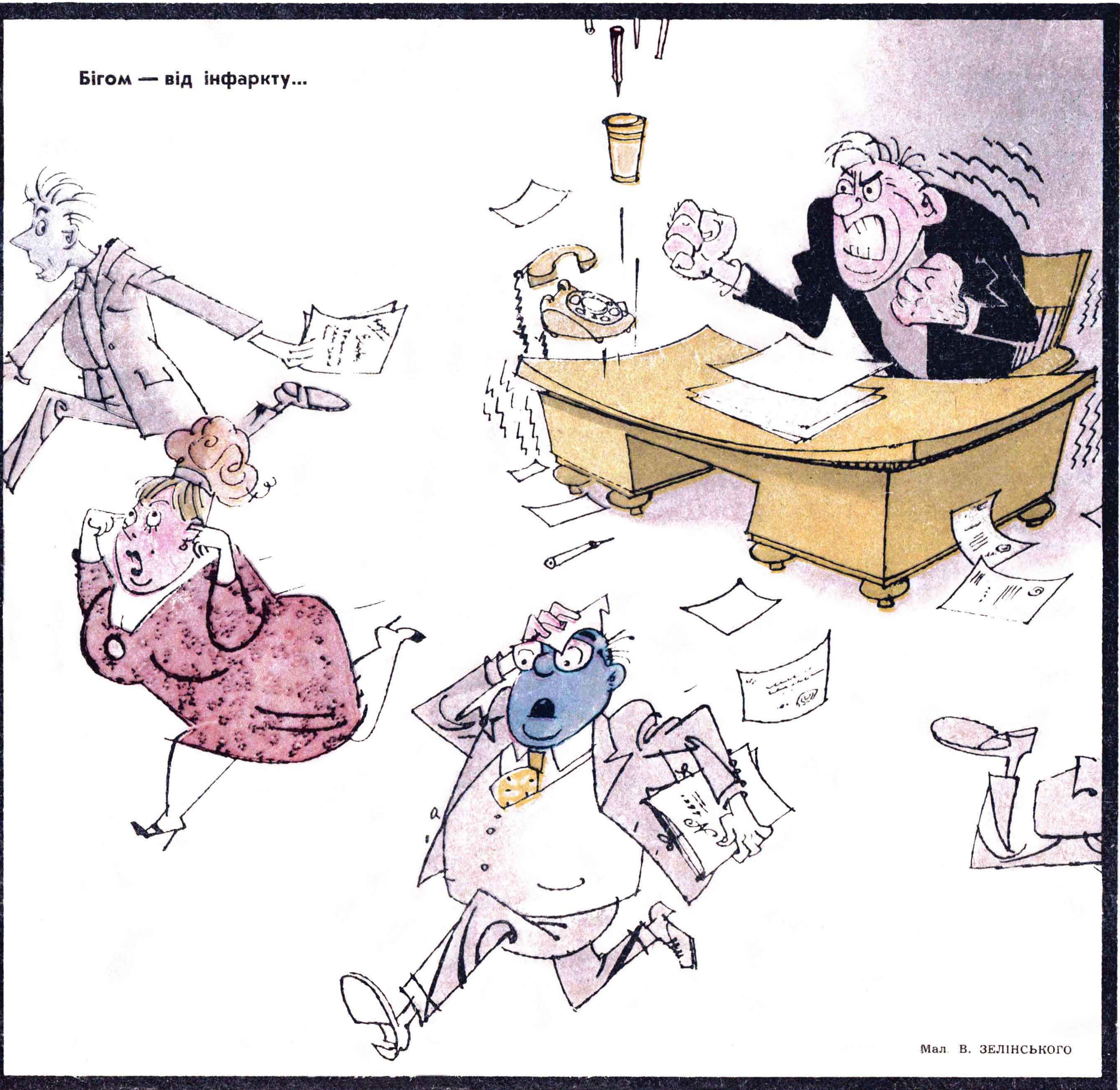
Виходить з січня 1927 р.

№ 21 (943)

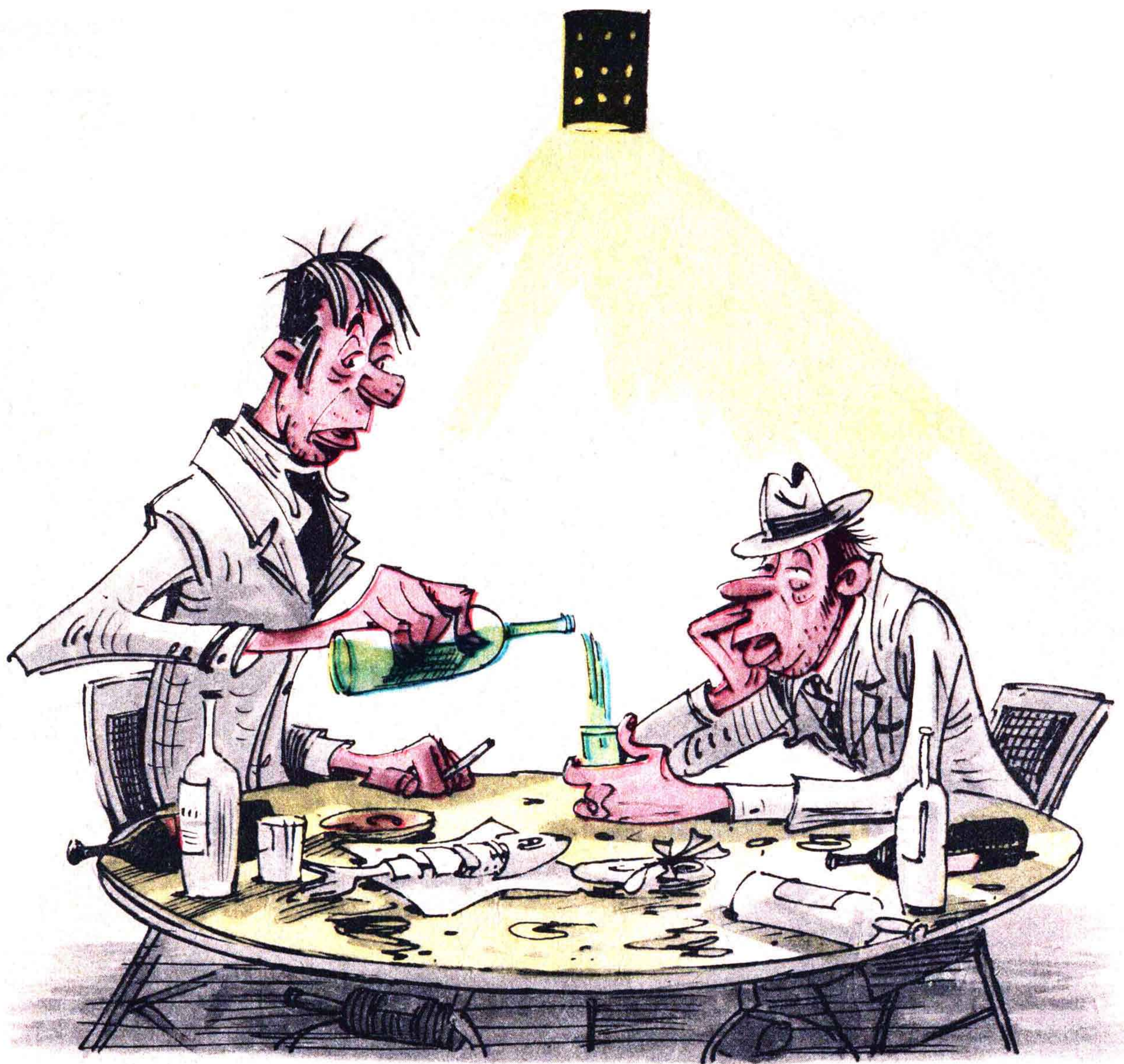
Ціна номера 12 коп.

Бігом — від інфаркту...

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Ех, Васюрко, погано з нами працює громадськість, дуже погано...

ТВОРЧІ ПОШУКИ

Кореспондент ТАУ передає з м. Турійська Волинської області:

Тривалий час місцеві «специ» з районного об'єднання «Сільгосптехніка» ламають голови над тим, як добитися, щоб деталі і вузли двигуна автомобіля ГАЗ-69 «А» служили довше.

Саме з цією метою з автомобільного двигуна Любешівського райкому комсомолу було знято усе придатне і замінено усім непридатним.

Любешівські комсомольці так були захоплені нововведенням «специв», що, одержавши після чотиримісячного ремонту двигун, одразу ж його відправили ремонтникам назад. Може, ще щось придумають.

Вони думають і досі.

СВОЇМИ РУКАМИ!

Вимогливим вихователем молодого покоління зарекомендував себе керуючий трестом «Миколаївсьліббуд» Микола Леонтійович Железов. Коли до нього звертається колектив Казанківського профтехучилища № 11 і запитує: «Доки ви будете зволікати з будівництвом очисної системи для споруджених майже три роки тому учбових корпусів і гуртожитку?» — керуючий твердо відповідає:

— Будуйте самі. Ви ж — наша трудова зміна. От і вчіться усе робити своїми руками!

Дуже оригінальний метод спорудження приватних будинків винайшли на Малинській дільниці Ровенського ремонтно-будівельного управління. Можна без перебільшень сказати, що за своєю самобутністю та сміливістю архітектурних рішень метод цей набагато перевершив усі найновіші досягнення в історії житлового будівництва.

Щоправда, своєрідність методу, його, так би мовити, секрет розкривається не одразу. Навпаки, спочатку все робиться ніби звичайно. Укладається, приміром, з жителькою села Чудля Володимирецького району Є. Т. Годунок договір на побудову хати. Потім замовниці пропонують у рахунок майбутнього будівництва внести аванс — понад дві тисячі карбованців, що вона невідкладно й робить, намагаючись у та-

Будинок — НЕВИДИМКА

кий спосіб наблизити новосілля. А далі...

Далі починається магія. Малинські умільці вставляють у майбутньому будинку Є. Т. Годунок... вікна. Потім стелять підлогу, після чого заходжуються зводити стіни, але, не закінчивши, беруться мурувати фундамент, з чим до осені 1972 року успішно справляються. Перепочивши зиму, будівельники складають акт про закінчення цегляної кладки, і — готово.

Читачі, які звикли до того, що всяке будівництво починається з фундаменту і закінчується дахом, бачимо, кліпають очима. Що ж, це свідчить тільки про їхню кон-

сервативність. Можемо їх здивувати ще більше: за малинським методом будь-який будинок можна спорудити, навіть не виходячи з контори і не встаючи з-за письмового столу. Досить лише взяти кілька аркушів паперу і скласти кілька відповідних актів. Про настилення підлоги, стелі, про закладку фундаменту, навішування вікон, дверей і так далі. А вже в якому порядку — це не має принципового значення. Саме таким способом ото й було зведено житло для Є. Т. Годунок.

Сама замовниця, правда, про таїнства нового методу нічого не знала. Отож, марно дочекавши майстрів два роки, вона пішла до

Володимирецького народного суду:

— Як не збираються будувати, — попросила, — то нехай хоч гроші повернуть.

— Які гроші? — широко здивувався на суді представник підрядчика. — Будинок давно готовий-готовисінький! Подивіться...

І показав суддям купу вищезгаданих паперів, скріплених власноручним підписом виконроба Котика.

— Бачите? Усі роботи виконано з оцінкою «добре». І нічого ото підкопуватись!

Проте суд підкопався. А підкопавшись, звелів повернути гроші замовниці, чим і угробив цінний почин.

А шкода! Шкода, кажемо, що суд тільки цим і обмежився.

В. КОВАЛЬ.

Ровенська область.

Кап... кап... ремонт

Уривки із щоденника завідуючої дитячим комбінатом

...Завтра починаємо. Як звелили представники управління — ремонтно-будівельного та спеціалізованого ремонтно-будівельного (підрядчики й субпідрядчики) — звільнили п'ять ясельних груп: порозпихали дітей у сусідні комбінати, декого тимчасово забрали батьки. У районному відділі народної освіти запевнили, що з будівельними матеріалами все буде гаразд — їх «централізовано» передали ремонтникам, а ті урочисто пообіцяли, що не встигнем і оком моргнуть, як комбінат буде не комбінат, а лялечка...

10-й день ремонту. Почали утеплювати веранду.

30-й день. Веранду утеплили, й роботи припинили. Треба з другого на перший поверх продовбати дірку для труб. Тиждень сперечалися, кому пробивати. Підрядчики кричать: «Ми робимо загальний ремонт, а дірки — то ваша справа!», а субпідрядчики: «Ми відповідаємо за сантехніку, а на всякі дірки плюють хотіли!» Організую, мабуть, нянь та виховательок, і самі з ними продовбаємо, щоб швидше...

40-й день. Двір перекопали канавами й траншеями. Їх треба засипати, але підрядчики й субпідрядчики ніяк не порозуміються між собою...

41-й день. Вночі дощило. Малюки поробили з дошок та інших будівельних відходів плоти й хотіли на них плавати у траншеях, залитих водою. Один знайшов кинуті мулярем рукавиці, натягнув їх на ноги, надів на голову відро з-під вапна, і з криком: «Я аквалангіст! У мене є ласти й скафандр!» хотів пірнути. Ледь устигли перехопити. Поставила весь штат біля тих канав-траншей...

50-й день. Немає лінолеуму, кахлі, немає труб, змішувачів зі шлангом, змішувачів без шланга та ін. Бігаю по Чернігову з ранку до вечора. Керівники райвно та міськвно лише обіцяли, що забезпечать матеріалами, а насправді...

60-й день. Знайшла вихід. Одне підприємство виручило — дало труби, лінолеум, кахлі та інше. Вірніше, продало. І за те спасибі. Матеріали дефіцитні. Але чим заплатити за них? У районному відділі народної освіти не захотіли й дивитися на ра-

хунок. «Викручуйся сама», — кажуть. А як викручуватися, що робити?! Грошей же немає, бо пообіцяли, що забезпечуватимуть матеріалами «централізовано»!..

65-й день. Мотаюся по організаціях і підприємствах — хто з шефів погодиться платити за матеріал?

70-й день. Знайшла. Кого саме — збережу в таємниці, не запишу навіть до щоденника, але уклінно дякую їм, рідненьким... Заплатили. Матеріал передали мені (як умудрилися — це їм видніше!). Вірніше, не мені, а дітям передали. Довелося й мені платити: прийняла п'ятеро дітей з тих підприємств. А що поробиш, коли 52 дошкільні заклади Чернігова не вмщують усіх, коли ждуть-не дждуться своєї черги в ясла та садки майже п'ять тисяч малюків...

90-й день. Діставала котел-бітумовар. Боже, скільки намучилася, поки знайшла, поки привезла його!..

93-й день. Бітумовар виявився не той, що треба. Цей опалюється дровами, а потрібен — на рідкому паливі, з форсунками. Ні, більше вже моїх сил немає!.. Боком мені вилазить цей кап... кап... капітальний ремонт!

95-й день. Дістала з форсунками. Ще одну дитину довелося прийняти. Знаю, що за це по голівці не поглядять, але — де вихід?

110-й день. Просила, благала і навіть лялалася з начальником спеціалізованого ремонтно-будівельного управління т. Вачнадзе. Забрав сантехніків. «Треба, — каже, — на пусковий об'єкт, а ваш — не пусковий». Чули таке — у мене не пусковий?! Треба вже забирати малюків «порозпихуваних» у інші комбінати, бо там почнуться ремонти, а він — «Не пусковий»! Ні, піду в інстанції!..

120-й день. З Вачнадзе порозумілися. Іду воювати з Кисловцем — начальником ремонтно-будівельного управління. Його малярі — день на роботі, а два дні їх немає. Теж кудись забирають. А коли й працюють, то, як мокре горить.

125-й день. Подали заяви про звільнення дві няні. «Ми, — кажуть, прийшли сюди дітей глядіти, а не підсобниками в ремонтників ішачити». Боюся, що весь штат розбіжиться...

130-й день. Цього ще мені не вистачало! Скандал удома. Чоловік категорично заявив: «Або я, або дитячий комбінат! Мало того, що тебе з ранку до ночі немає, що не вариш їсти — ковбасою та чаєм з дочкою харчуємось, так ти ще й уночі лякаєш мене! Зовеш якогось Івана Митрофановича або Бориса Сергійовича. Золотими, милими їх величаєш. Хто, зізнавайся, хто вони такі?!»

135-й день. З чоловіком помирилася. Довела, що «Іван Митрофанович» — Кисловець, а «Борис Сергійович» — Вачнадзе: начальники управління, які зволікають ремонт. Наварила вдома борщу, перепрала все, дочці допомогла розв'язати задачу з двома іксами. А тепер — в похід. Бо ремонт триває...

P. S.

Напевно, читачів цікавить прізвище авторки «щоденника». Не назву... Скажу одне: такі нотатки могли б вести завідуючі не одного комбінату й садка міста Чернігова, а й № 33, і № 37, і № 38, і № 22, і № 24 та інших. Тобто ті завідуючі, яким цього року довелося проводити капітальний ремонт.

Ів. НЕМИРОВИЧ,
спец. кореспондент «Перця».

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

На підприємстві, що виготовляє будівельні матеріали, при Дрогобицькому міжколгоспбуді (Львівщина), успішно виробляли цеглу. Все було нормально, аж поки виконуючому обов'язки директора цього підприємства Кобетяку М. Г. не набридло сумлінно працювати. А коли набридло, він так запустив справи, що цим негайно скористалися хапуги. Цеглу почали розкрадати наліво й направо.

Так тривало досить довго. А потім робітники написали про порядки на підприємстві Перцеві. Перець звернувся до голови Дрогобицького районного комітету народного контролю тов. Полудазу. Як повідомив тов. Полудаз, факти розкрадання цегли дійсно мали місце. Нині проти розкрадачів порушено кримінальну справу. А Кобетяка М. Г. з посади директора знято.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

— А ви ще допитуєтесь, де півтори тонни м'яса поділося...

МИКИТИК-КРИТИК

На зборах, у відсутності Хоми Сороки,
Микита критиці піддав його пороки:
— Він бюрократ!..

І раптом перейшов на крик:

— Хай здоровствує багато літ наш керівник!!!

— Це що таке із ним?! — загув зал у тривозі.

Аж бачимо: Хома з'явився на порозі.

Петро МАРЧУК.

с. Кашперівка
на Київщині.

Поправка до шкільного підручника

«Стверджуючи, що відкриття часто роблять випадково, я ризикую бути звинуваченим у неоригінальності. Читач, який сумлінно слідкує за періодикою, не безпідставно очікує, що за цією заявою обов'язково надійде посилення на історичні випадки з Ньютоном і Архімедом. Якби перший у свій час не сів відпочивати під яблунею, а другому не забаглося прийняти ванну, хтозна, скільки б іще людство жило, не знаючи: а) закону земного тяжіння; б) що діється з тілом, зануреним у рідину.

І все-таки прошу зачекати із докорами. Мій висновок про випадковість відкриттів ґрунтується не на стародавніх легендах, а на фактах, узятих із власної практики. Зовсім недавно я заклав відкриття, відкривши, що закон про матерію, яка начебто не зникає безслідно і не виникає з нічого, а лише перетворюється з одного виду в інший, не відповідає дійсному стану речей. А це значить, що його слід вилучити із шкільних підручників і замінити новим.

Звичайно, я припускаю, що матерія може перетворитися з одного виду в інший, але одночасно категорично переконаний, що вона може також виникати з нічого і так же безслідно зникати.

Ось вам докази.

Відомо і слідством документально зафіксовано, що голова Овідіопольського районного об'єднання «Сільгосптехніка» В. І. Тузюк у творчій співдружності із своїм заступником С. І. Сакалі, головним бухгалтером В. Й. Панасюком, головним інженером М. А. Хрущовим при активній участі голови колгоспу «Маяк» Ширяївського району В. П. Гонзарова вивезли з комори цього господарства кілька десятків тонн зерна. Численні доручення і відношення, якими забиті теки колгоспної бухгалтерії, авторитетно свідчать, що зернопродукти випирані для потреб працівників районного об'єднання і справедливо між ними розподілені. Але не менш авторитетні усні повідомлення згаданих працівників переконують у протилежному: вони, працівники, про зерно сном-духом не відали і у вічі його не бачили. Таким чином, зникли безслідно десятки тонн, залишилися лише грузовики, на яких їх транспортували, та шофери, що тими грузовиками керували.

Автор передбачає, що дехто може сказати: на основі одного, нехай і вагомого факту, не можна робити узагальнених висновків. Тому пропонує ще один, у якому активно фігурують все ті ж товариші Тузюк, Сакалі, Панасюк та Хрущов, але з'явилася і нова дійова особа — голова колгоспу імені Куйбишева Ширяївського району П. В. Тилилюк. Саме за розпорядженням Петра Васильовича Тилилюка завідуючий складом І. Г. Москальов власноручно видав Тузюку, Сакалі, Панасюку і Хрущову не одну сотню лантухів. Не порожніх, звичайно, а натоптаних по саму зав'язку житом-пшеницею та всякою іншою пашницею. Махнувши рукою на свій фізичний стан і посаду, керівна ланка районного об'єднання терміново перекваліфікувалася у вантажників і в найстиліші строки вивезла збіжжя у невідомому напрямку.

Отже маємо ще один приклад, як безслідно зникла матерія.

Але це ще не все. Ревізія колгоспної комори показала, що увесь зібраний і відповідно оприбуткований бухгалтерією минулорічний і поза минулорічний урожай цілий-цілісінький. До останнього грама. Виходить, що завідуючий складом Москальов нікому ніяких лантухів не видавав? Проте численні свідки розповіда-

ють, що бачили, як голова районного об'єднання «Сільгосптехніка» В. І. Тузюк та його бойові помічники обливалися потом, тягаючи на власних спинах півцентнерні лантухи із зерном та насінням. До речі, і сам Василь Іванович, його заступник Степан Іванович Сакалі цього не заперечують і навіть письмово підтверджують, що за неповних три роки вони вивезли з цих та деяких інших господарств понад 170 тонн пшениці, понад 22 тонни насіння соняшнику, 19 тонн кукурудзи і з допомогою працівників Білгород-Дністровського і Болградського коопторгів перетворили всю цю матерію в інший вид — у сорок п'ять тисяч карбованців. Але звідки, питається, могла взятися така кількість зерна, якщо в жодному з цих колгоспів не виявлено недостачі? Не інакше, як з нічого.

Бачу, що під впливом таких аргументів глибока переконаність моїх опонентів у непогіршеність класичного закону збереження матерії дещо похитнулася. Але вони ще можуть послатися на те, що, мовляв, зникає безслідно і з нічого виникає, як правило, матерія рослинного походження.

Ні в якому разі. Так само зникає та виникає і продукція машинобудівної промисловості та промисловості будівельних матеріалів.

У згаданому вище колгоспі «Маяк» Ширяївського району, приміром, абсолютно несподівано з'явився новісінький гусеничний трактор Т-74. Працівники колгоспної бухгалтерії тривалий час очам своїм не вірили і навіть обмашували машину. Вони ж бо знали, що за цю машинерію колгосп не заплатив ані копійки.

Ретельні пошуки місця, звідки трактор міг зникнути, не дали результатів. У «Сільгосптехніці» власна техніка була на місці, а ту, що одержали для господарств району, розподілено за нарядами.

Після Т-74 складні сільськогосподарські машини і механізми почали виникати з нічого ще частіше. У такий дивний спосіб машинотракторні парки колгоспів «Маяк» та імені Куйбишева поповнилися кількома причепами 2 ПТС-4, бульдозером, які теж ніде не зникали.

Гадаю, що ці факти уже не буде чим крити. Отож не заперечуючи в принципі проти тих рядків у законі, де йдеться, що матерія може перетворюватися з одного виду в інший, категорично вимагаю зазначити, що вона може зникати безслідно і виникати з нічого, і прошу вважати цей лист за офіційну заяву.

Як людина винятково скромна, я не наполягаю, щоб у виправленому шкільному підручнику посилалися на мене. Тому й прізвища свого не вказую, обмежившись ініціалами

Н. Н.»

Одеська область.

* * *

Як показала перевірка, факти, викладені у листі таємничого «Н. Н.», частково підтвердилися. Справді, і зерно зникало з колгоспних комор, і трактори дещо несподівано виникали. Але не безслідно і не з нічого. Спочатку у колгоспах штучно створювали лишки сільгосппродуктів, а потім компанія перетворювала їх на дзвінку монету. Інколи ця технологія дещо ускладнювалася. Керівництво Овідіопольської «Сільгосптехніки» вимінювало на новеньку техніку зерно і насіння, потім перетворювало його на гроші, а на трактори та причепа оформляло фіктивні акти, що інвентар списаний. Таким чином, закон про збереження і перетворення матерії правильний і претензії «Н. Н.» безпідставні.

В. БОНДАРЕНКО.

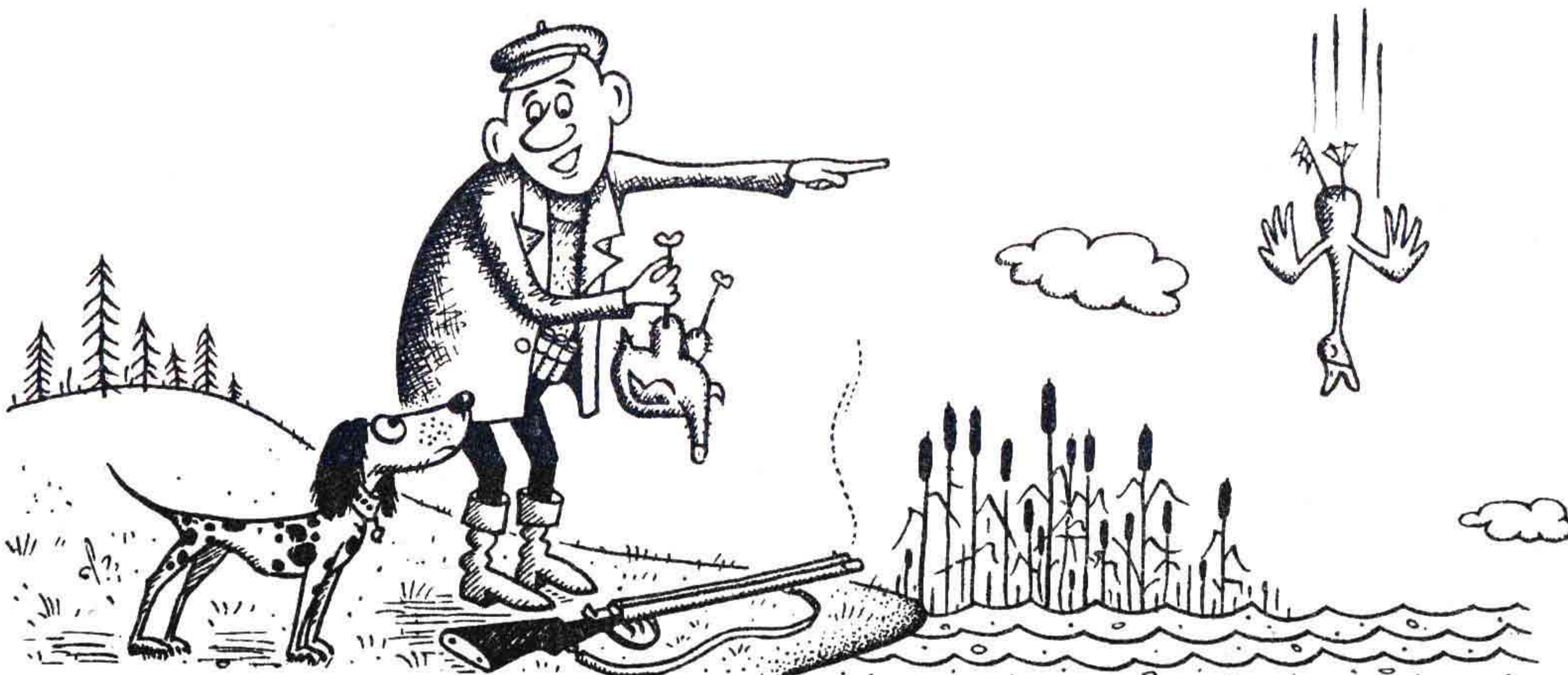
Дали перцю!

Кому довелося мати справу з начальником Оріхівського автопідприємства № 07062 Кутиком Д. І., той відчув, як він високо цинив кожну державну запасну частину, кожну найдрібнішу деталь. Щоб не продешевити, Кутик до роздрібної ціни кожної запчастини накидав ще й свою. І, будьте певні, не скине покупцеві жодної копійки. Бо, як згодом виявилось, додаткову грошову надбавку клав у власну кишеню. Звичайно, начальник не лише продавав окремі деталі. Були випадки, коли деякі матеріали оптом збувалися за спекулятивними цінами.

Лист про це надійшов до редакції «Перця».

Заступник голови Запорізького обласного комітету народного контролю т. Маркін повідомив, що факти підтвердились.

За розбазарювання державних матеріалів і привласнення грошей Кутина Д. І. винлючено з рядів КПРС і знято з роботи. Матеріали про його незаконні дії передано слідчим органам.

— Принесеш качку, одержиш курку.

Мал. О. МОНАСТІРСЬКОГО

БЕЗПЛАТНА СОШКА

Одержав якось Парафіївський бурякорадгосп, що в Ічнянському районі на Чернігівщині, новеньку машину. Гарна машина, швидка і сильна — УАЗ-469-Б називається. Та не встигли ще нею як слід намілюватися, як отримали з автоінспекції листа: так і так, мовляв, слід вам поїхати на спецбазу запчастин у селище Карачуки біля Кривого Рога і узяти там нову, посилену сошку рульового управління для вашої машини. Вам її там безплатно видадуть. Бо ті сошки, що раніше випускали, — ненадійні, можуть призвести до аварії.

Кому, скажіть, хочеться в аварію потрапляти? Відрядили з радгоспу посланця в Карачуки. А там кажуть: не хвилюйтеся, нову сошку для вас вже послали — вона на Чернігівській обласній базі «Сільгосптехніки» давно вас чекає.

Поїхали у Чернігів. А там кажуть: нема вашої сошки. Не прислали. Зверніться туди, де купували автомашину.

А купували парафіївці машину на базі Черкаського універсального управління по постачанню. Вони — туди. А там кажуть: нема для вас сошки! Ось почекайте, напишемо на завод, може, вам її звідти й вишлуть...

Повернулися радгоспні посланці додому, поклацали на рахівниці — 79 карбованців нуль-нуль копійок уже проїздили за тією сошкою! Не рахуючи пробігу автомашини. А пробіг чималенький — 1366 кілометрів!

— Досить, мабуть, їздити, — вирішили. — Бо щось дорожувато нам та безплатна сошка виходить. Будемо вже старою як-небудь управлятися. Може ж таки, й не ускочимо в аварію, га?

Добре ж, як не ускочать!

В. БОЙКО.

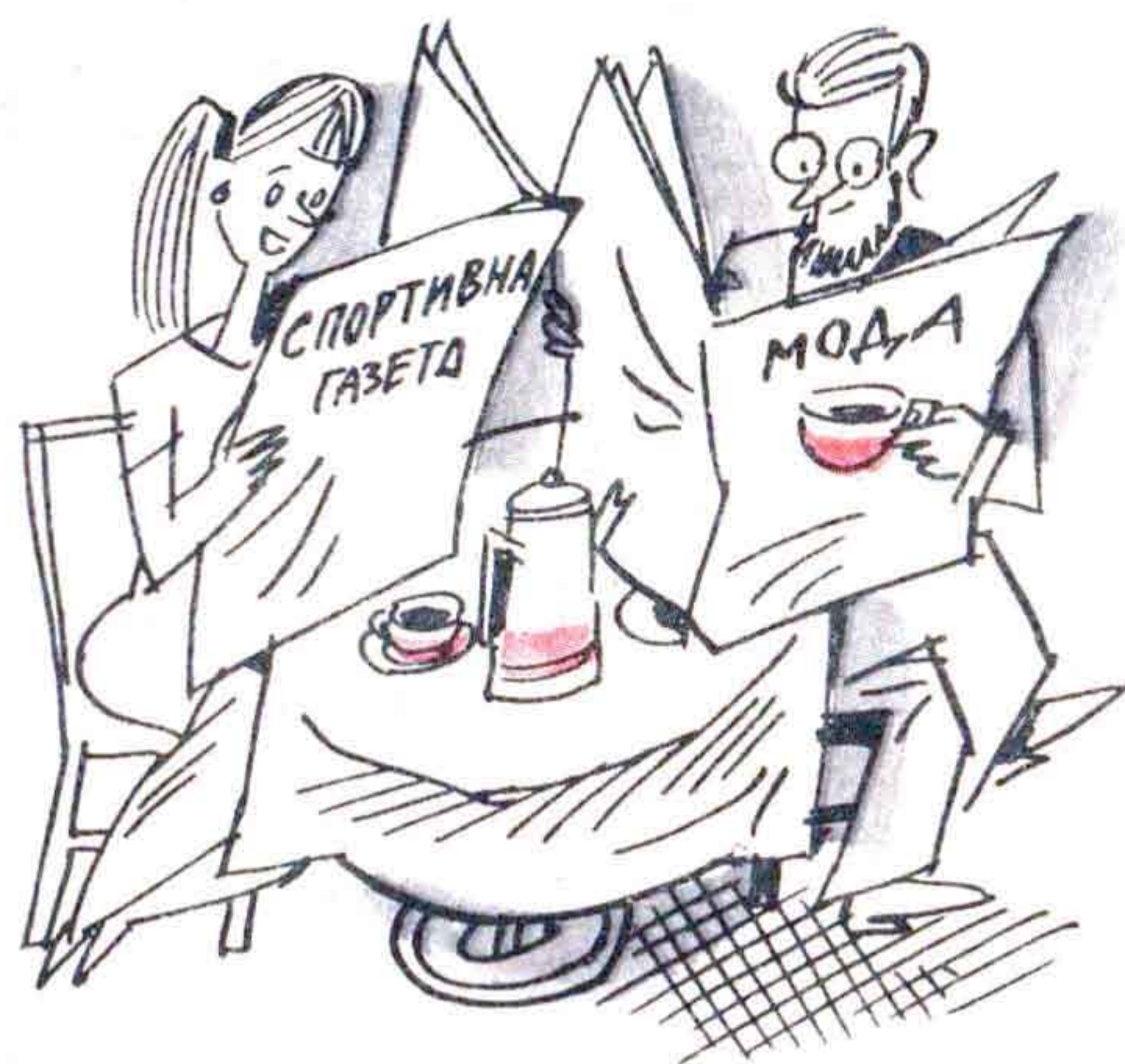
Дали перцю!

Будинок культури у селі Великоцьку на Ворошиловградщині зажив слави бурхливим розвитком самодіяльності. Не художньої, правда. Бо ті номери чи, вірніше, коники, що їх викидав напідпитку сам директор Лазуренко, художніми аж ніяк назвати не можна було.

Жителі села написали про це Перцеві.

Секретар Міловського райкому КП України т. Чередниченко повідомив редакцію, що за серйозні недоліки в роботі та за пиятику Лазуренка від обов'язків директора Будинку культури увільнено.

НЕЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

Без слів.

— Алло! «Швидка допомога!» Приїздіть негайно, у нас глядачі од сміху помирають!

— Оце приніс тобі, Галю, аліменти за рік наперед.

— Поки я впораюсь з білизною, ти можеш піти в перукарню!

— Позич, Петре, тридцятку до зарплати, бо вже з півмісяця матері грошей не послав.

— Хтось на лаві у скверіку забув, а завтра ж свято!

«Хай хто і що мені не каже,
Сьогодні в нас найперше зло—
Нема чого таїтись — кража!
Такого ще у лісі не було...
Раніш, траплялось, крали у громади,
Тепер же — і сусід в сусіда краде.
І хай би з голоду, а то наживи ради!
Пора кінчати. Годі. Допекло!..»
Ведмідь не встиг своє договорити,
Як дехто вже й — шумить:
«Неправда!», «Наклеп!», «Перебільшує Ведмідь!»,
«Не можна всіх уряд голити!»
А Мишка стиха: «Красти — треба вмить»,
А Тхорик теж: «Не треба гав ловити!»
«Заждіть, заждіть! —
На пень забралася Лисиця, —
Таке верзти, скажу я, не годиться.
Ну, може, хтось колись там щось і вкрав,
Так то ж давно було й дрібниця,

А нерозважно кип'ятиться
Та ще й ганьбити всіх — нема підстав.
А ти, Ведмедику, одразу бити в дзвони...
Є сторожі, спасибі, в нас і є закони!»
«Я всіх і не ганьблю! Я ще ж не все сказав...»
«Облиш, облиш. У нас немає часу
Такої пізньої пори
Вислухувать словесні викрутаси».
Сказала й подалася до нори,
Щоб підвечерять ласо.
Прибігла. Рилась, порпалась в пилу...
Аж хтось її м'ясце (накрадені запаси)
Підчистив геть — як під мітлу!
* * *
Щоб Лиска з горя не вдалася часом
В печаль-зневіру немалу, —
Я про запас припас моральку вдалу.
Ге, де ж вона?.. Рятуйте — вкрали!

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

Без слів.

Спочатку все було, як звичайно.
Пізно увечері в нас на кухні лопнув
водопровідний кран. Вода, не всти-
гаючи проходити в раковину, поли-
лася на підлогу.

Спроби чимось затулити кран не
увінчалися успіхом. Калюжа ширила-
ся на очах.

— Доведеться дзвонити в аварійну
службу, — невпевнено сказав я.

— Не додзвонишся, — безнадійно
махнула мокрою ганчіркою дружина.

Усе ж таки я подзвонив. Як не див-
но, мені тут же відповіли:

— Аварійна слухає!

Поспіхом, знаючи, що мене не
дослухають і кинуть трубку, я виклав
нашу сумну історію.

— Повторіть адресу!

— Ну, що? — ехидно запитала дру-
жина. — Ідуть?

— Записали адресу.

— Ну, то за тиждень з'являться...

І ми, передчуваючи, що доведеться
провести безсонну ніч, знову роз-
почали нерівну боротьбу з калюжею.

За десять хвилин у коридорі задзе-
ленчав дзвінок. Я відчинив двері. Пе-
реді мною стояв молодик із валізкою
в руках. На ньому був новенький
комбінезон, біла сорочка і яскрава
краватка.

— Викликали? — привітно посміх-
нувся він. — Я з міськводопроводу.

Щось мені в ньому одразу ж не
сподобалось.

— А документи є? — підозріло
спитав я.

— Прошу, — він простягнув мені
посвідчення.

Ретельна перевірка ще більше
зміцнила мої підозріння. Посвідчення
було зовсім новеньке, видане лише
два тижні тому. І хоч усе в ньому бу-
ло на місці — і фотографія, і підписи,
й печатки, — інтуїція і досвід підка-

ДИВНИЙ ВИПАДОК

ГУМОРЕСКА

зували мені, що такого не може бу-
ти, що це якимось маренням наяву.

«Бандит, — тоскно подумав я. —
Грабіжник. Рецидивіст. А такий моло-
дий...»

— Так дозвольте подивитися, що у
вас трапилось? — перервав мої розду-
ми молодик.

— Будь ласка, — вичавив я. —
Проходьте, дивіться.

А сам мерщій кинувся до комірчи-
ни. Незважаючи на відсутність прак-
тики затримання особливо небезпеч-
них злочинців, я все ж подумав, що
молоток якщо й не принесе мені
повної перемоги, то, принаймні, зрів-
няє наші шанси у наступній сутичці.

— Так, ясно, — примовляв у цей
час молодик. — Зараз ми перекриє-
мо розподільний кран у ванній. Да-
лі викрутимо ось цей. Добре. Бач,
який іржавий. Тепер поставимо новий
кран. Так, перевіримо. Порядок. Ну,
все. Користуйтеся на здоров'ячко.
Як бачите, молоток у таких випад-
ках не потрібен. До побачення! На
добраніч!

— Дозвольте! — кинулася дружина.

— Куди ж ви? Повечеряйте з нами!

— Спасибі, я вже вечеряв.

— Тоді склянку настійки? Домаш-
ня, женьшеньова...

— На роботі ніколи не вживаю.

— То хоч гроші візьміть!

— Що ви! Я за це зарплату одер-
жую.

І молодик зачинив двері.

— Ну? — запитала дружина.

— Підозріло, — переконливо від-
повів я.

— Слабо сказано! — вигукнула дру-
жина. — Це нечувано! Майже опівно-
чі дзвонимо в аварійну, звідти негай-
но прибуває такий собі красень, при-
чому тверезий, пред'являє докумен-
ти, за кілька хвилин ремонтує кран,
відмовляється од чарки й не бере
грошей! Не вірю, це якась мара! Та-
кого бути не може!

— Хвилиночку, — раптом осяяло
мене. — У міськводопроводі десь
місяць тому помінялося керівництво.
Мабуть, це результат роботи нового
начальника. Тоді все стає зрозумі-
лим.

— Але дозволь, — сказала дружина.
— Якщо новий начальник так розпо-
чав свою діяльність, то що ж буде
потім?

Я знизав плечима. Що й казати:
дивний випадок.

Олександр САЛЕНКО.

м. Херсон.

ДОГОДИВ...

На Восьме березня якраз
(Буває ще й таке на світі)
Приніс дружині чоловік
Букет живих чудових квітів.

Дружина квіти узяла,
Вся — аж засяяла одразу:
— Ах, ах, ах, ах! Який букет!
Якби ж таку до нього й вазу...

Купив і вазу чоловік,
Таку — що й не знайти вже
краще.

А жінка: «Ох, якби нова
Підставка-тумбочка була ще».

Купив підставку чоловік.
Ну, рада жінка — й не сказати.
— Якби до неї, — каже, — нам
Ще й меблі всі такі придбати.

Купив і меблі чоловік
(Уже, як може, жінці годить).
Вона ж: «Але для меблів цих
Квартира наша не підходить!»

Не став перечить чоловік.
Крутивсь, мотавсь...
До зарплати
Ще підробляв... Та й збудував
Квартиру-люкс на три кімнати.

Щебече жінка: «Любий мій,
Який же добрий ти і щирий.
Але, пробач мені, тепер —
Сам... не підходиш
до квартири».

РЕЧОВІ ДОКАЗИ

МІНІ-БАЙКА

Аж завивала на весь гай
Вовчиця:
— Ну й диво! І могло ж таке
лучиться! —
Наш Баранець — сам,
за бажанням власним —
В казан до пастухів стрибнув,
не-ща-сний!

А був такий же
ладний Баранець,
І учинив от сам собі кінець.
Як хто не вірить, —
Може перевірити:
Он ратиці лежать та роги
й клапті шкіри...

А що? Вовчиці, певно, хтось
повірить,
Бо й справді:
В лісосмузі край дороги
Валяються і шерсть, і ратиці,
і роги.

TAKE SAME

Завітав раз до ідальні
З філармонії співак,
Прочитав меню, скривився,
Каже кухареві так:

— Неподобство це! Безладдя!..
Поясніть мені: чому
У меню — ті самі страви,
Що були і рік тому?

Чортізна-що за ідальня!
Не меню це, а — кошмар!..
Кухар каже: — Таке саме,
Як і ваш репертуар.

Бачте, слухати частенько
Вас доводиться мені,
І завжди одні й ті ж самі
Ви співаєте пісні.

ОДНОМУ інституті трапилася надзвичайна подія. Абітурієнт, який допустив у диктанті півсотні граматичних помилок, увірвався на засідання приймальної комісії й почав вимагати, щоб йому поставили... «відмінно!» А він, абітурієнт, у свою чергу,

мовляв, зобов'язується протягом найближчої п'ятиденки вивчити граматику.

Члени комісії тільки руками розвели: звідки у молодій людині стільки нахабства? І тоді абітурієнт пояснив, що він — син керівника однієї з харківських будівельних організацій, яка споруджує школи.

— Батько мій запросто такі речі робить, — знивав плечима хлопець. — Прийде приймальна комісія на новобудову, гляне — аж там купа недоробок. І що ви думаєте? Приймає! Батько, звісно, трохи поб'є себе в груди, пообіцяє у найближчі дні всі недоробки ліквідувати, і — порядок. Об'єкт здають в експлуатацію.

— Ну, а як же усе-таки з недоробками? — поцікавилася комісія.

— Е-е-е! — хитрувато примружився хлопець. — Ви спочатку поставте «п'ятірку», тоді скажу.

Члени комісії, звичайно, поставили абітурієнтові «незадовільно», чим викликали немалий його подив.

Але чиїм же все-таки сином був отой спритний хлопчина? Ми, на жаль, точно з'ясувати цього не змогли. Хоч дехто з харків'ян майже не сумнівається в тому, що це міг бути синок котрогось із керівників домобудівного комбінату № 1 або підлеглого йому будівельного управління № 3, очолюваного В. К. Вельтищевим. 31 серпня минулого року, буквально за кілька годин до першого дзвінка, т. Вельтищев спромігся укуськати членів комісії, яка приймала новоспоруджену 123-ю середню школу. Голова комісії — представник міського державного архітектурно-будівельного контролю В. Я. Комаров — пом'явся-пом'явся та й ударив із т. Вельтищевим по руках, згодившись

на тому, що управління за п'ять днів ліквідує усі 27 недоробок, зазначених в акті. Будівельники підстрибнули од радості, гаряче потисли руки членам комісії і — наче у воду булькнули. А у школі тим часом протікають дахи, не зачиниш вікон, розсохлася викладена сирими дошками підлога, відмовляє сантехніка, не оформлено вестибюль. Підходи до школи, які, за проектом, мали бути викладені залізобетонними плитами, насправді виявилися лише так-сяк замазаними асфальтом... Тож новому начальникові БУ-3 М. Я. Адаменкові доводиться тепер проявляти немало винахідливості, щоб

якось відбиватися від надокучливих домагань дирекції школи покінчити з «гріхами» його попередника.

Але ж могло трапитися й так, що згадане вище метикувате дитя виховувалося в сім'ї когось із керівників управління «Спецбуд-2», очолюваного т. Цацкіним. Вже рік, як те управління в особі т. Цацкіна та начальника дільниці т. Шейнфельда обіцяє усунути тринадцять недоробок, залишених, коли споруджували 122-у середню школу.

Не виключено також, що батько абітурієнта — з керівників будівельно-монтажного тресту № 92, які ось уже понад рік запрягаються у найкоротший строк добудувати стадіон для учнів 45-ї се-

редньої школи. Або, скажімо, когось із працівників 427-го управління тресту «Житлобуд-3». У приміщенні середньої школи № 29, яке вони збудували, по всьому фасаді добре проглядається широченька щілина, в якій з великим задоволенням мостять собі гнізда горобці. У коридорах та ідальні сирі дошки в підлозі були застелені мішковиною і акуратно пофарбовані. Коли ж камуфляж протерся, учні стали плутатися у ганчір'ї і набивати собі добрячі гулі, а також розбивати тарілки з супом, вносячи цим в атмосферу шкільного побуту веселе пожвавлення. Лискучі двері порепалися, вікон не можна зачинити, а санвузлів — відчинити. Та, незважаючи на усі ці невеличкі прикраси, начальникові управління Л. М. Покраєнкові вдалося так блискуче заколисати членів приймальної комісії (до речі, теж в останній день перед початком занять у школах), що вона прийняла той об'єкт з оцінкою «добре». Голова комісії інспектор архітектурно-будівельного контролю С. В. Запашна, — кажуть, навіть виголосила розчулену промову на честь будівельників. І тоді, підбадьорені цією промовою, бракороби без найменших душевних вгань, висунули своє страхопудне творіння на... щорічний огляд-конкурс кращих будов Держбуду УРСР.

Он воно як часом буває в житті! То чи ж варто після цього усього дивуватися святій наївності неповнолітнього грамотія, який, засвоївши практику свого життєрадісного батечка, вимагав найвищої оцінки за свою нікудишню роботу? Та якби в інститутській комісії сиділи люди, які приймають у харківських будівельників новоспоруджені школи, то вони не те що поставили б тому безталанному хлопчині «п'ятірку», а ще, дивись, відразу присвоїли б йому звання кандидата філологічних наук! З умовою, звичайно, що він у найближчу п'ятиденку оволодіє іноземною мовою і напише блискучу дисертацію.

К. ЛЕМЕШЕВ.
м. Харків.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— А це наш відділ технічного контролю перевіряє якість паркету.

Навірша К'АРА

Промовивши це, батько з похмурим виглядом почував до бару, позичивши револьвера в сусідів.

Через кілька тижнів Джім переконався в тому, що батько мав рацію. Ідучи до школи, він потрапив у бійку, і його добряче побили. Та ще якийсь хлопчина прострелив йому в двох місцях кашкета. Джіма знову почало мучити усвідомлення власної неповноцінності, і це хворобливе відчуття не проходило, поки батько не купив йому нового револьвера.

Джим і далі регулярно відвідував церкву, де на причасті давали солоденькі коржички. Хрестився, не випускаючи з рук револьвера, і повторював за священником: «Хто прийде з мечем, той від меча й загине». Але він твердо знав, що ніколи не матиме меча. Револьвер набагато краще.

Та дещо з проповідей запало хлопчикові в голову й хвилювало, мучило його. Якимось Джім з'явився в церкві у незвичайний для нього час. Пастир душ людських одразу зрозумів, що з хлопчиком щось не гаразд, і він прийшов висповідатись. Подивившись йому в очі, священник по-батьківському промовив:

— Ти добре вчинив, дитя моє, що вирішив висповідатись. Але ти ж, певно, знаєш, що й за це треба платити. В тебе є гроші?

— Авжеж, цілий доллар...

— Покажи.

Хлопчик витяг із кишені паперового долара і простягнув священникові. Купюра була новенька, наче щойно надрукована.

— Справжня, — сказав Джім.

— Де ти її дістає?

— Узяв з маминої сумки...

— Гаразд! Значить, не фальшива. Ну, Джіме, тепер можеш сповідатись, — сказав священник, ховаючи гроші. — Що в тебе на душі?

Хлопчина почав схлипувати і бурмотіти:

— Грішний я, отче... Дуже грішний...

— Усі грішні. Ну, розповідай, що накоїв. Тільки швидше.

— Минулого тижня я пустив кулю у вікно шерифа... Позавчора вбив жеребчика у фермера Еванса... Потім прошив задні покришки в машині нашого учителя...

— А ще що? Розкажуй.

— Ой, отче! Я накоїв багато лихого... Сьогодні я знову підстрелив коня в Еванса...

Священик нетерпляче махнув рукою і суворо сказав:

— Ти закінчиш, нарешті, плести про оті дрібниці? Розкажуй основне. Нумо, викладай свої справжні грішки.

У Джіма заблищали на очах сльози. Він знічено казав далі:

— Я вже півроку не ходжу до школи... Це ж гріх?

— Звичайно. А батьки про це знають?

— Ні. А вчора тато погрожував пристрелити цього вчителя за те, що я й досі не вмію ні читати, ні писати.

— Цього не можна допустити! — вигукнув пастор. — Твій батько чудава людина. Він двічі на рік жертвує на храм по п'ять долларів. Я не хочу, щоб у нього були якісь неприємності через твого вчителя. Я сам усе владнаю. Ще будеш у чомусь наятися?

— Так.

— Залиш до наступного разу. На

долар уже досить. Іди додому і роби уроки. Я сьогодні ж побалакаю з учителем. До побачення, Джіме!

— До побачення!

Священик провів хлопчика до дверей та швиденько й повернувся назад, бо на нього чекали кілька бабусь і четверо селюків. Він глянув на них і вигукнув:

— Заходь, чия черга?

Джим вирішив жити по-новому. Наступного ранку з'явився до школи з вимитою шиєю і причесаним чубом. Давати пояснення, чому він так довго не приходив, не треба було. Священик подбав і про це, й про інші дрібниці. На першому ж уроці Джім заглибився в своє заняття: заходився чистити зброю.

— Джіме, поклади револьвер у парту! — гаркнув на нього учитель. — Це заважає навчанню! Скільки разів повторювати: на уроках не граються.

— Я і не граюся. Я тільки чищу його.

— Якщо ти негайно не сховаєш цієї іграшки, я скажу про це твоєму батькові. Ще й розкажу про те, що ти півроку не ходив до школи.

— Не розкажете, — зухвало відповів хлопчисько.

— Розкажу ще й не тільки про це...

Ці слова вчителя так обурили Джіма, що він вистрелив у нього, Куля зачепила вчителю вуха.

— Ах ти ж, негіднику! — снажено заволав той. — Зразу ж іди сюди, візьми крейду й напиши на дошці п'ять разів: «Я, Джім Лінн, найгірший стрілець у школі».

Це була найтяжча кара, адже Джім ще не вмів писати.

Переклад з фінської.

Джим був винятком серед усіх дітей, бо навчився ходити раніше, ніж стріляти. Одне слово, дитинство в нього було безрадісне: він грався луком і стрілами, тоді як його однолітки давно мали справу зі справжньою вогнепальною зброєю. Він уже майже серйозно почав страждати від комплексу неповноцінності. На щастя, саме тоді батько допоміг Джімові уникнути будинку для душевнохворих дітей — коли синові сповнилося сім років, подарував йому справжній револьвер.

Відтоді син почав розвиватися нормально. Він мив руки і шию, читав вечірні молитви, тягав kota за хвіст. Мати ледве змогла завести його до перукаря, щоб той трохи вкоротив чуба, після чого він і краще бачити став. Щонеділі Джім відвідував церкву, хоча й не надавав переваги ароматові ладану перед запахом порохового диму. Восьмилітній Джім вже виявив перші ознаки дозрілості: застрелив сусідського собаку, вибив скло в передніх фарах поліцейської машини і око у kota шерифової доньки та перебив усіх індіків у одного фермера.

— З тебе будуть люди, — гордо мовив синові батько. — Тільки навіщо ж даремно стільки куль витрачати?

— Це я для практики...

— Наступного разу поцілиш з першого разу?

— Поцілю.

— Це зовсім інша річ.

Батько з гордістю поглянув на сина і додав:

— Джіме, побудь вдома, поки мати повернеться з крамниці. Я мушу піти.

— А де нам тебе шукати?

— Я піду до шинку, побачусь із друзями. Дай мені свого револьвера. Мій у ремонті.

— Я не маю вже револьвера, — стиха промовив хлопець.

— Як це не маєш? Невже загубив свого кращого друга?

— Ні...

— А що ж снаїлося? Кажі! Чи в тебе чиряки на язичку?

Хлопець учепився за ручку дверей і сказав:

— Я був сьогодні в Теда і тоді... тоді...

— Що тоді?

— Тоді я помінявся з Тедом. Я дав йому револьвер, а він мені оте...

— Що оте?

— Оте, що під столом. Мікроскоп...

Батько нахилився під стіл, потім гидливо подивився на мікроскоп і так само на свого улюбленого сина.

— Йолоп! — вигукнув. — Справжній йолоп! Ти поміняв револьвера на цю дурницю? Навіщо?

— Я хочу бачити все найдрібніше.

— Гаразд. Якщо в тебе дійде до бійки, то не забудь подивитися в мікроскоп, щоб дізнатися, хто тобі дасть по пиці. Тільки не приходь до мене скаржитися, що в тебе не було зброї.

Батько не міг підшукати й слів, щоб висловити своє обурення. Переляканий вигляд сина, в якого тремтіли губи, змусив його перевести розмову на інше.

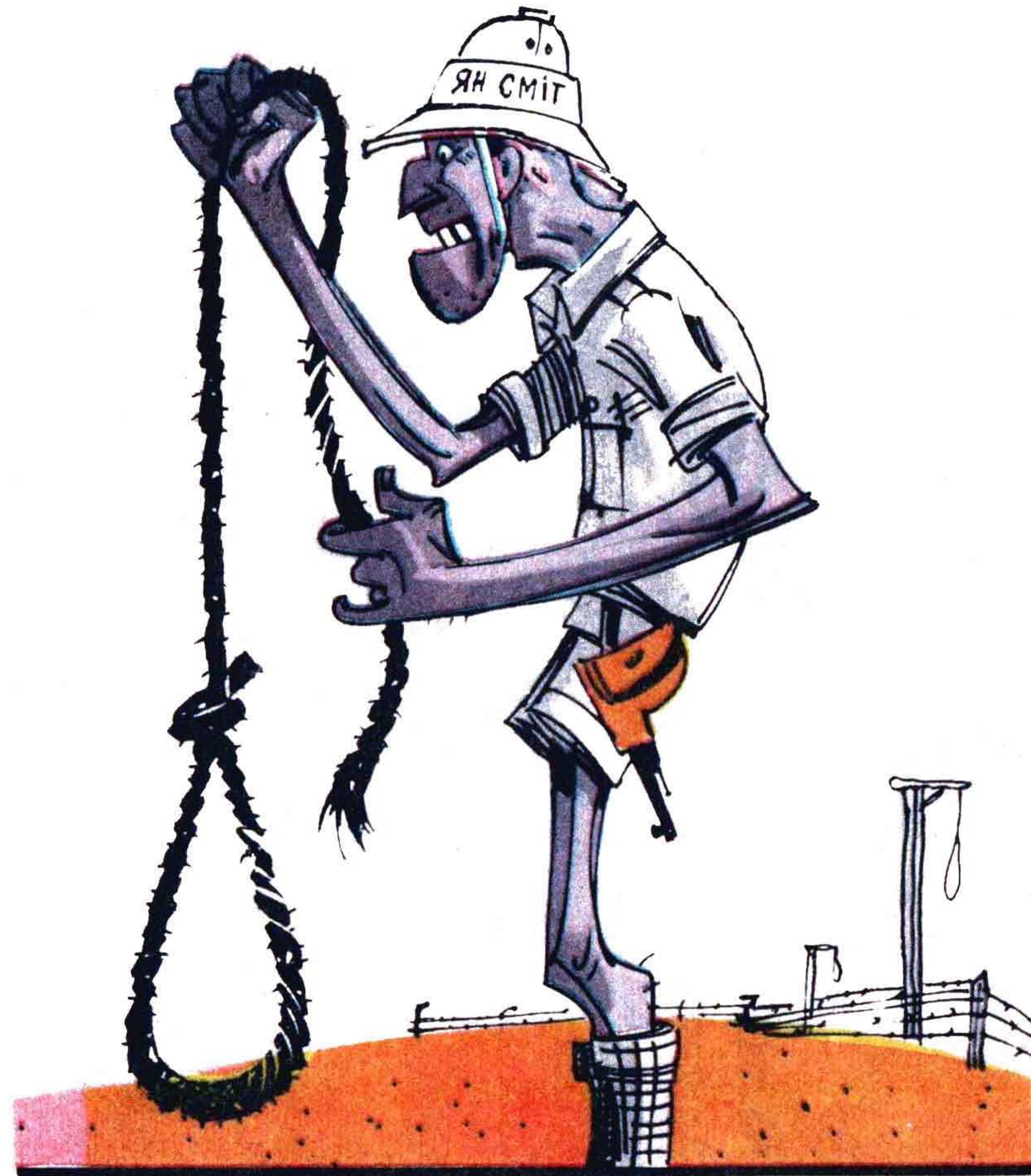
— То ти був сьогодні в Теда? Що в них нового?

— Все гаразд. Тедова мати знову очікує на малого.

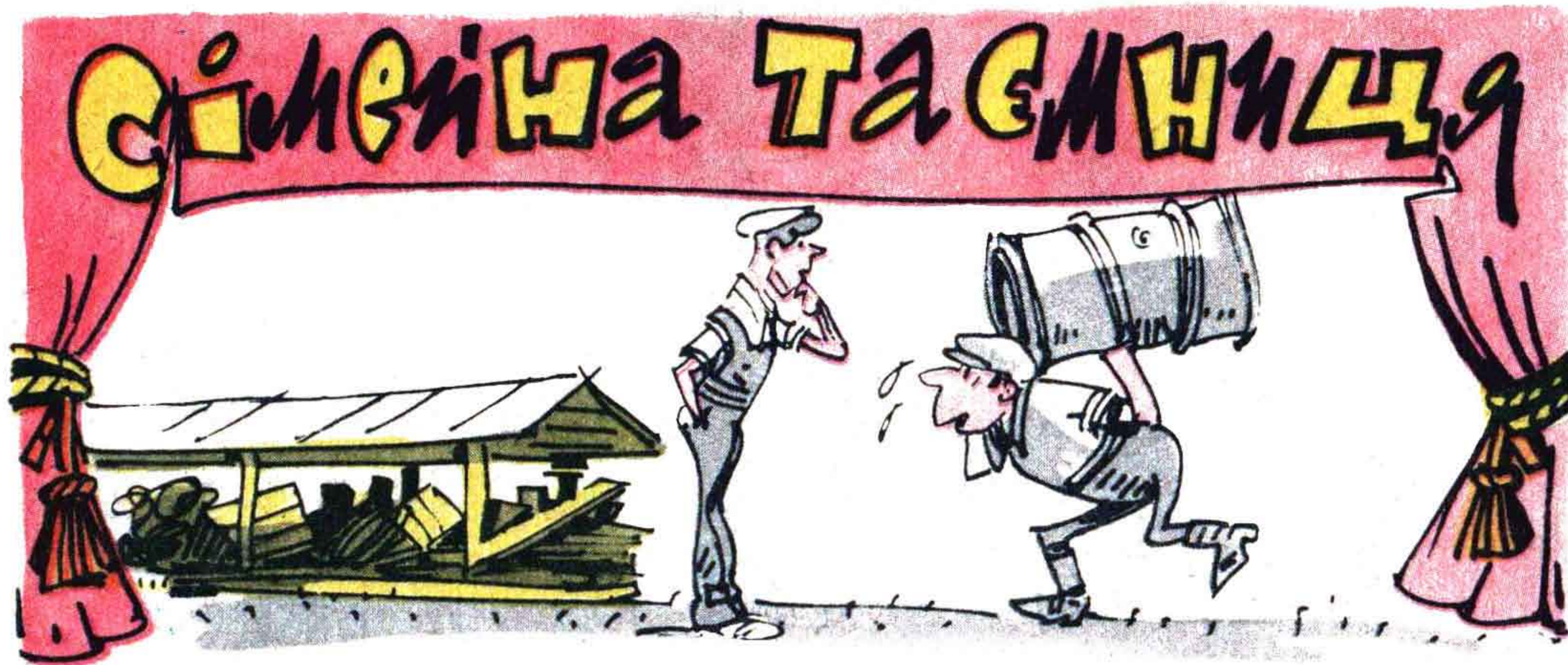
— А батько як?

— У нього все гаразд. Кудись поїхав.

— Поїхав. Цікаво.

— Ми не забуваємо про чорних. Навіть вузлик на пам'ять зав'язали.

Дійові особи:

ДМИТРО — колгоспник.

МИХАЙЛО — молодий механізатор.

Навіс біля хліва. Під ним складено всяку всячину: дошки, мотки дроту, ящики, цеглу тощо. Чути, як хтось кречке, щось погуркує. Входить Д м и т р о. Він несе на плечах велику металеву бочку.

ДМИТРО (хитається на всі боки). Наталко! Агов! Допоможи поставити на землю бочку, бо ввірву пупа! (Прислухається). Бач, як поспішає?! От бісове поріддя оті жінки! Вже кудись майнула почухати язика, а ти хоч скрутиш! (Хитається. Хочє якось поставити бочку на землю, але не може. Гукає з усієї сили). Та, Наталко, ж, бодай тобі не було добра, де ти?!

Вбігає М и х а й л о.

МИХАЙЛО. Чого це ви кричите, що аж на третьому кутку чутно.

ДМИТРО (ледве стоїть. У нього трясуться жишки). Х-хапай, бо полопають жили!

МИХАЙЛО (допомагає зняти бочку). Ого, важенька!

ДМИТРО (метушиться). Обережніше! Сюди її, під навіс.

МИХАЙЛО. Та дідько її не візьме.

ДМИТРО. Еге, не візьме. В тебе лапи, як у ведмедя, можеш погнути.

МИХАЙЛО. Ото носитесь, наче з писаною торбою.

ДМИТРО. А що ти думав. Всяку річ треба бергти. Так, так. Поставмо ближче до стіни, щоб дощем не змочило.

Ставлять бочку під навіс.

ДМИТРО (втирає спітнілого лоба). От спасибі тобі, що допоміг.

МИХАЙЛО. Та нема за що. Іду вулицею, чую, хтось кричить, наче на пожежу. Ото й прибіг. Дивлюся, а ви танцюєте з бочкою, аж сорочка на вас віхтем узялася...

ДМИТРО. Таки узялася. Аж від польового табору ніс. Спочатку ніби й нічого, а потім так в'їлася в спину, що хоч гвалт кричи... Та, як кажуть, на ловця й звір біжить. Ти ось прийшов.

МИХАЙЛО (киває на бочку). Виписали, мабуть?

ДМИТРО (усміхається). Таке скажеш. Узяв собі та й годі.

МИХАЙЛО. А коли б усі почали брати?

ДМИТРО. Усі не всі, а як хтось один візьме, то й знаку не буде. Колгоспи тепер багаті.

МИХАЙЛО. Все одно красти не можна.

ДМИТРО. Е-е, голубе, не плутай печене з вареним. Крадіжка — це одна справа, а шабашка — інша. Крадуть — це коли в комору лізуть. А коли отак собі прихопить людина додому якусь дрібничку — яка ж це крадіжка?

МИХАЙЛО (показує на бочку). Так кажете, що то шабашка?

ДМИТРО. А то що ж. Навіщо та бочка колгоспові?

МИХАЙЛО. А вам навіщо?

ДМИТРО. От чудний! У хазяйстві все знадобиться.

МИХАЙЛО (бере цеглину). І оце, мабуть, шабашка?

ДМИТРО. Вона. Ніби й не помітно, щодня по одне, а вже назбиралося на веранду. Тут під навісом — усе шабашки.

МИХАЙЛО (кладає цеглину). М-да.

ДМИТРО. Ось тобі й «м-да». Хлопець ти, бачу, тямковитий, але не практичний. Немає в тебе хазяйської струнки. Хіба тобі відтягли б кишеньку чи руку якихось, скажімо, п'ять цвяхів?

МИХАЙЛО. Звичайно, ні.

ДМИТРО. Сьогодні — п'ять, завтра — п'ять, от і набереться якийсь кілограм. Нема цвяхів — шукай щось інше. Не зоглядишся, як і на стареєшся

всього всячини. Нічого, ось одружишся на моїй Тамарі, я навчу вас, молодих-зелених, на світі жити. Зрозумів?

МИХАЙЛО. Зрозумів. Піду вже, мабуть, додому. До побачення. (Бере моток дроту і збирається йти).

ДМИТРО. Бувай здоровий. Спасибі за допомогу. (Здивовано). Ти той... Навіщо це ти береш дрот?

МИХАЙЛО. Як навіщо? Це ж шабашка.

ДМИТРО (забирає дрот). Ти мені кинь ці жарти. Бач, видумав — «шабашку». То ж дрот для кролячих кліток. (Кладає дрот під навісом, накриває целофановим мішком).

МИХАЙЛО (бере ящика). Хай буде для кліток, хіба мені не однаково. Що-небудь, аби взяти... (Йде).

ДМИТРО (кидається за ним). Подожди-но! Куди ти ящика тягнеш?

МИХАЙЛО. Додому.

ДМИТРО (заступає дорогу). Не буде діла. В цьому ящику жінка посадить квочку. Бач, який змисний. Знайшов сокирку під лавкою. (Забирає ящика, кладе під навіс). Візьме тебе за пупа. Ящики в мене їсти не просять.

МИХАЙЛО. Та у вас же он скільки їх, не буде й знаку.

ДМИТРО. У попа жінка лишня. Коли б отак кожен брав, то в мене й цурки в дворі не залишилося б.

МИХАЙЛО. То як же я йтиму додому без шабашки? Дайте хоч погнутого цвяха!

ДМИТРО (бере цвяха). Оцього?

МИХАЙЛО. Еге ж. Хоч одне, якого.

ДМИТРО (роздивляється цвяха). Теж не можна. Вирівняю, приб'ю лату до тину. (Ховає цвяха в кишеньку). І взагалі, чого ти до мене причепився? Іди геть, рвач, із мого двору!

МИХАЙЛО. Гарзд, піду. (Хапає мотузку і тікає).

ДМИТРО (кидається за ним, репетує). Куди ж ти вхопив?! Я тобі кажу, віддай! (Бігають по сцені. Дмитро весь час репетує). Міліція! Дружинники! Серед білого дня грабують! Рятуйте! А ще сватають лізе! Зажди. Ось я тебе, сатано, висватаю! Отаким тільки попусти віжки, то вщент усе рознесуть! Поклади, злодюго, назад!

МИХАЙЛО (зупинився). То це я злодій?

ДМИТРО (важко дихає). А то ж хто?

МИХАЙЛО. Хіба я в комору заліз?

ДМИТРО. Не заліз. Тобто... заліз. Іди ти під три чорти, не заморочуй мені голови! Зрозумів! І не підходь до навісу, бо відв'яжу Пальму!

МИХАЙЛО. Навіщо мені ваш навіс, я пожартував. (Кладає мотузку). Ви й самі все назад у колгосп позаносите.

ДМИТРО (здивовано). Як позаносу?

МИХАЙЛО. Отак. Щодня, потрошку, щоб рук не обтягувало. Бочку я допоможу... І цей секрет нехай буде між нами, як між майбутніми родичами, щоб ніхто в Богданівці не знав.

ДМИТРО. Родичами?! А дзуськи! Теж мені зяток знайшовся. Не бачити тобі Тамари, як своїх вух.

МИХАЙЛО (усміхається). Чекайте в неділю сватів...

ДМИТРО (розгублено). У неділю? Як же це воно все називається?

МИХАЙЛО (усміхається). В усякому разі, не шабашка. З Тамарою ми уже про все домовилися. Бувайте здорові. (Виходить).

ДМИТРО (розводить руками). Он якого мені послала доленька зятя! Цей взує в постолі. Недурно мені ряба кобила снилася. Ну, зажди! Побачимо, чия візьме.

Завіса.

● Для писаних красунь закон не писаний.

● Іноді на змаганнях голосистих перемагають галасливі.

● Замість звичайної відмови завжди виголошував цілу промову.

● Надута величина.

● Ложка дьогтю в бочці меду? А може, це чиясь спроба поєднати приемне з корисним?

● — Наука мене в ліс не заведе, — говорив випускник лісотехнічного інституту.

● Як часто розум руйнує те, що вибудовує натхнення!

А. КАПЕЛЮШНИЙ.

● Політика батога нерентабельна: вона вимагає надто багато пряників.

● Коли душа ховається у п'яти, одна з них неодмінно виявляється ахіллесовою.

● Одні помиляються за власний рахунок, інші прагнуть це робити за чужий.

● Щоб ударити в грязь лицем, треба його мати.

● Теж мені русалка: ні риба, ні м'ясо!

● У неї було все, чого лише душа забажає. Не було тільки душі, мемуарній літературі.

● Треба бути Шекспіром, щоб залишити такий мізерний слід у мемуарній літературі.

Леонід НЕФЕДЬЄВ.

СОЛІСТКА

Мал. А. ВАСИЛЕНКА.

Мати солила на зиму помідори,
Доньку також залучила до праці.
Сипала в діжку прянощі Ната,
Потім побігла у двір вихвалитися:
— Знаєте, подруги — Надя з Ларискою,
Що я робила? Мерщій відгадайте!
— Що ж ти робила?
— Була я солісткою!
А як не вірите — в мамі спитайте!

Емілія САТАЛКІНА.

ХТО РОЗГНІВИВІ

Докійка хоче йти гуляти.
Бабуся ж стала умовляти:
— Ой, не ходи надвір, мала, —
Мороз там лютий, стужа зла...
Це дуже здивувало Дусю:
— А хто їх розізлив, бабуся?

Володимир БРОВИНСЬКИЙ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ПРИДУМАЛА...

До мамі й тата прийшов гість.
Маленька Марійка розважає гостя,
показує йому свої іграшки, свого
улюбленця — котика сибірської по-
роди з великим пухнастим хвостом.
Гість каже дівчинці:

— Знаєш, Марієчко, у мене вдо-
ма багато мишей, віддай мені котика.

— Беріть краще ляльку, — відпо-
відає Марійка. — А котика не мож-
на, він буде без мене сумувати.

А потім сплеснула долонями й
вигукнула:

— Я придумала, придумала: при-
носьте своїх мишок до нас! Він їх
тут половить.

Ю. ГЕКЕЛЬМАН.

ЖОВТЕ ЯБЛУЧКО

Казка-жарт

У лісі зеленому, поміж дубами
та кленами, росла собі кисличка
невеличка.

От весна-красна прийшла — і кисличка розцвіла. А ми-
нуло літечко — облетіло листячко. Лишилися на гілках
тільки яблучка маленькі — червоні, зелені й жовтенькі.
Вітер налетів — жовте яблучко збив. І тут його занесло
просто в темне дупло. А в дуплі метушилася білочка, на-
стеляла м'якеньку підстилочку... Як злякається вона та як
вискочить вона — та бебех на кабана! А кабан із переляку
та наскочив на собаку. Той почав скавувати, аж злякався
ведмідь. Покотивсь він із горбка — та верхом на їжака! На
голки напоровся, добряче наколовся, заліз на ялину і кри-
чить: «Ой, загину!» А їжак хрокнув так, що аж вовк лоба
розтовк об ту саму крислату ялину, де ведмедик ревів
без упину. Гепнув той униз, крикнув на весь ліс: «Ой, не
бийте мене, пожалуйте мене!»

Вовк свій лоб почухав, посидів, послухав. Тут і кабани-
ще причалапав ближче. Загойдалась гілочка — прискакала
білочка. Прикотився їжачок, об кору потер бочок. При-
повзла і псина: «Ох, болить вся спина!» Геть усі зібрали-
ся — та як розсміялися! «Гей, ведмедю, досить нити, ні-
хто тебе не йде бити! Налякало нас усіх, налякало — про-
сто сміх! — із кислички невеличке жовте яблучко!»

Ведмідь затих ні в сих, ні в тих, на всі боки подививсь,
обтрисився і скрививсь:

— Еге! А чого ж воно таке колю-у-уче?..

Василь ШУКАЙЛО.

ДОСИТЬ І ЖІНКИ

До зоомагазину заходить покупець:

— Я хотів би купити папугу.
— О! У нас є чудовий птах. Розмовляє українською, російською, німецькою, англійською, французькою... Та куди ж ви?!
— З мене досить і жінки!

Повідомив В. НЕСТЕРЕНКО з с. В. Самбора Котопуського району Сумської області.

ПЕРЕКОНАВСЯ

Ідуть двох п'яних. Бесідуєть.
— Ви вірите, що земля кругла?
— А ви?
— Хто його знає!
— А я вірю. Бо як іду до «Чайної», то виходжу через ворота, а повертаюся завжди горами.

Повідомив І. Д. ГАНОШЕНКО з села Веселого Запорізької області.

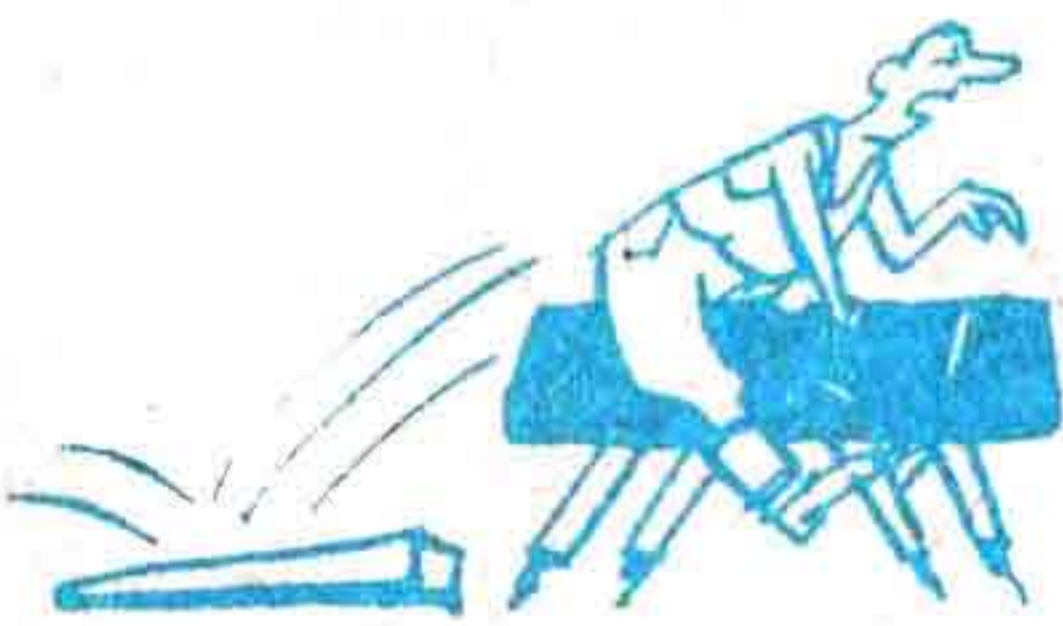
ТІЛЬКИ Ж УТРИСА

Захотілося одного разу чоловікові серед ночі випити. Тихо встав із ліжка, щоб жінки не розбудити, підійшов до столу. Тільки підніс склянку до рота, аж тут прокинулася дружина та й питає:
— Що ти там, чоловіче, робиш?
— Та вмиваюся.
— Вмивайся, вмивайся, мій голубе. Там у миснику є ковбаса, утрися добренько та лягай, бо завтра рано вставати.

Повідомив Ф. САФОНЮК з с. Загнітків Кодимського району Одеської області.

НЕ З ЛЯКЛИВИХ

— Рядовий Півень, скоріше стрибайте через «коня», та не бійтеся.
— Янби я боявся, то б не сідав на нього...

З ГОРИ ВИДНІШЕ

— Рядовий Галушка, я просив показати на карті болотисті місця, а ви на Ельбрус забралися.
— А з гори видніше, товаришу сержант.

Повідомив М. ГРИЦЮК з сел. Южного Мартинівського району Ростовської області.

«ХВОРИЙ»

На дорозі біля школи стоїть хлопчик і плаче.

— Ти чого плачеш? — питає перехожий.

— Через ревматизм.
— Бідолашна дитина! Таний малий — і вже ревматизм?!

— Ну то й що, що малий! Я вже до школи ходжу і той ревматизм написав без «в».

Повідомив С. ВІТЕНКО з с. Володарки Київської області.

Юрій ІВАКІН

ЛІТЕРАТУРНА ПАРОДІЯ

Михайло ТОМЧАНІЙ

ГРІХ СТАРОГО

Частина перша

Старий Жменяк ішов стежкою до свого поля. На стежці стояв піп.

— Газдо... — звернувся до Жменяка піп і зупинився на слові.

— Кажіть, отче духовний...

— Треба казати, але не знаю, як мені почати...

— Почніть, отче, зсередини, коли так вам легше.

— Маю в хаті собаку, Жменяче. Собака — то тварина газдівська, бог сотворив її для людей, щоб добро пильнувала. Чи не так?

— Так, отче духовний.

— А у мене в коморі тане добро. Сьогодні дізнався, хто він, той хатній злодій. То мій собака! Тож я подумав, — мовив піп оглядаючись, — абиşte ви, газдо, убили його, коли можете...

Жменяк глянув на попа люто, як кіт, якого потягнули за хвіст.

— Не буде цього, отче! Най не сміються з мене люди, що я — кат собачий.

— Бог кожному дає його роботу, газдо. Прошу не задарма. Знаю: мрієте прикупити поля на Кривулі.

— Як маєте кам'яне серце, самі візьміть гріх на душу...

— Для попа він непростимий, Жменяче. Заповідь божа гласить: «Не убий!» А вам я цей гріх прощу ім'ям божим, коли прийдете на сповідь.

Що тільки людина не робить, щоб заробити на клапоть землиці! Кленучи свою бідність, Жменяк погодився...

Частина друга

Минуло багато років. Скінчилася війна. У селі квітло нове життя. Старий Жменяк повертався зі школи, де прослухав антирелігійну лекцію. «Немає бога!» — дзвеніли у вухах лекторові слова. Ішов селом,

ЖМЕНЯКА

нічого не помічаючи. Опинився в гушавині і з острахом побачив перекошений хрест, на якому стояв блідий напис: «У попа був собака...» Далі стерлося. Це було те місце, де колись ховали нехрещених дітей, утоплеників і шибеників, усіх, хто не дістав останнього прощення гріхів і єлейного помазання.

Жменяка аж струсило. Мурашки пішли спиною. Він перехрестився. У пам'яті сплигло те, що він марно намагався забути...

...У церкві дзенькали в дзвін. То був вибракований дзвін, щербатий, яким дзвонили людям, що жили в дикому шлюбі, самогубцям і убивцям. А сьогодні він скликав парафіян на похорон попівського собаки. Село кипіло від гніву. Попа силою примусили читати заупокійну молитву. Жінки плакали. Діти повибивали камінням шибки в Жменяковій хаті...

Цей день запам'ятався Жменякові ще й тому, що саме того числа вибухнула війна. «Це через мій гріх — війна! — картав він себе. — Усе почалося з того, що я зустрів на стежці попа...»

...Жменяк ще раз перехрестився й тричі плюнув через плече. «Той вчений лектор у школі, — думав він, — хоче бога в нас забрати. О, господи, прости мене, хто ж тепер, як тебе нема, прощатиме нам гріхи наші?»

Епілог

Минуло ще кілька років. Старий Жменяк щотижня відвідував лекторій при колгоспному Будинку культури, у нього наче Говерла звалилася з пліч. Він тепер знає, що не через його гріх почалася світова війна.

Там, де колись стояв похилений хрест із написом «У попа був собака...», виблискує склом і карбованим металом модерний дегустаційний зал «Гроно». Веселим гомоном, радісним сміхом, оплесками, музикою і співами зустрічають тут знатного колгоспного умільця-виноградаря Жменяка. Він бачить навкруги рідні натхненні обличчя, сяючі очі, ласкаві посмішки, простягнуті до нього руки з повними келихами прозорого вина і на очах у всіх — молодіє..

Микола ПЕТРЕНКО

МУДРА МОЛОДЬ

ЖАРТ

Старенький коник-стрибунець

До себе кличе сина:

— Я знаю — близько мій кінець,

А ти іще дитина...

То вислухай, що я пізнав

В житті на довгій ниві:

Я літо все протанцював,

Я був такий щасливий!

Та як насунулась зима,

Завила хуга клята...

Син усміхнувся:

— Гай, гай! Дарма

Ти вчив цю байку, тату!

Дивак ти, батьку, далєбі —

Вся ж річ в простім секреті:

Було б же танцювати тобі

В ансамблі чи в балеті!..

РЕЦИДИВ ВАНДАЛІЗМУ

Не катуєте, не тягніть на дибу,

Змилюйтесь — за нього я прошу:

Правда, він спалив прилюдно книгу,

Так — свою ж, а не чужу!..

Вчинком цим не збіднив же культури,

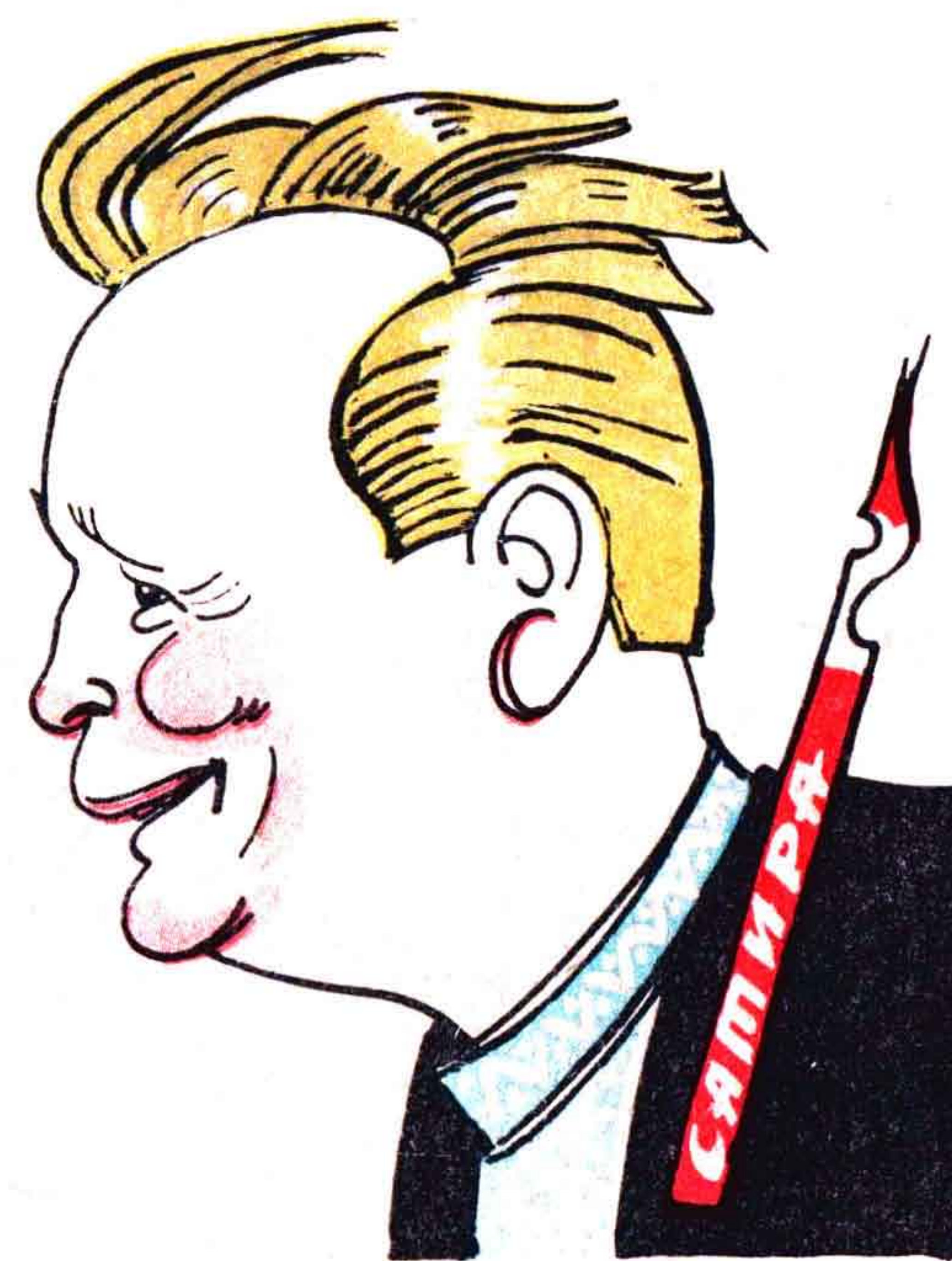
Хоч, по правді, трішки й завинив:

Мав би здати у макулатуру,

А от, бач, спалив...

Вітаємо ювіляра!

Письменник-сатирик Микола ЯРОВИЙ

З нагоди його першого 60-річчя

Дружній шарж А. АРУТЮНЯЦА.

Ти, звичайно, знаєш: для того, щоб зготувати заяче рагу, треба, як мінімум, мати зайця. Та на чальний об'єднання «Укртекстильгалантерея» К. К. Кузіна вважає, що можна обійтися без основного компонента.

Марганецька стрічко-ткацька фабрика стала до ладу у січні цього року. Правда, лад там ще не повний. Бо навіть не все устаткування змонтовано. І от керівництво фабрики звернулося до керівництва об'єднання: виділіть нам десять тонн фондового металу. Для монтажно-налашувальних робіт. Керівництво об'єднання відмовило. А натомість зобов'язало керівництво фабрики здати п'ятнадцять тонн металобрухту.

Тепер, Перче, на фабриці не знають, чи ламати верстати і здавати металобрухт, чи в рахунок того брухту відмовитися від десятих тонн вирай необхідного металу.

Ти, Перче, спитай Клавдію Кирилівну: як діяти керівництву фабрики?

Г. СЕРГЕЙЧИК,
уповноважений «Вторчормету».

м. Марганець
Дніпропетровської області.

Ми звикли, що продукти, які швидко псуються, можна зберігати лише у холодильнику. Та й то якийсь певний строк. А от уяви собі, що у селі Поліському в продмазі чудово зберігаються такі продукти просто на прилавку. Наприклад, «Крем заварний», на упаковці якого зазначено, що термін зберігання чотири місяці, лежить тут уже чотири роки. І його впишають покупцям у навантаження до інших продуктів.

Сказати, щоб у магазині було холодно, як у холодильнику, не можна. А от крижана байдужість торговельних працівників таки відчувається.

А. ОМЕЛЬЧЕНКО.

Київська область.

Ось уже кілька років підряд ми, мешканці села Рябушки, боїмося південно-західного вітру. Щільно зачиняємо вікна й двері, а хто має — надіває протигаз. Бо вітер дме з боку Будилківського спиртового заводу. Вірніше, не з самого заводу, а з його бардовідстійників...

Тож укліно просимо тебе, Перче, допомогти ось у чому: оскільки директор спиртозаводу Володимир Полікарпович Корж вітру зупинити не може, а бардовідстійників упорядкувати не хоче — нехай хоч протигаз нам купить. І не тільки нам, а й мешканцям Будилки, Гудимівки, Кулички та інших сіл, бо їм теж у печінках сидять оті бардовідстійники.

Д. І. БУРЛЮК,
директор Будинку культури.

Село Рябушки
Лебединського району
Сумської області.

Приїжджай до нас на свято. У колгосп «Радянська Україна» Нововодолазького району Харківської області.

Ми збираємося відзначити роковини від дня закриття перукарні та колгоспної лазні.

З цієї нагоди правління колгоспу та Нововодолазький райпобуткомбінат оголосили конкурс на довшу бороду. Переможцеві конкурсу буде вручено ночви. Голова колгоспу та директор побуткомбінату вголослять промови, у яких розкажуть про досягнення в побутовому обслуговуванні населення.

Тільки ти, Перче, до того, як їхати, відрости й собі бороду і заведи патли. Може, саме тобі дістануться ночви.

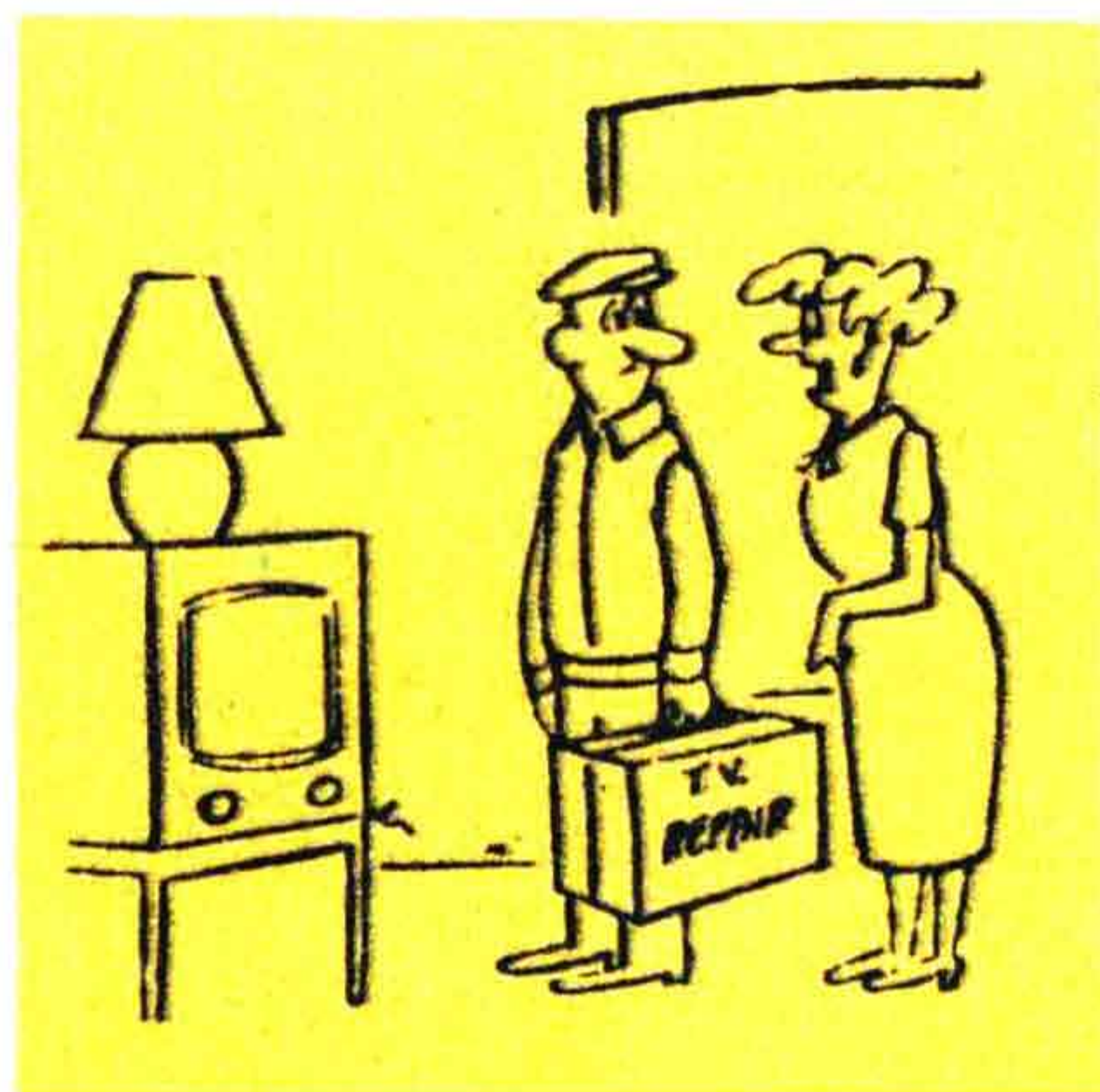
П. БИРКА.

Нововодолазький район,
Харківської області.

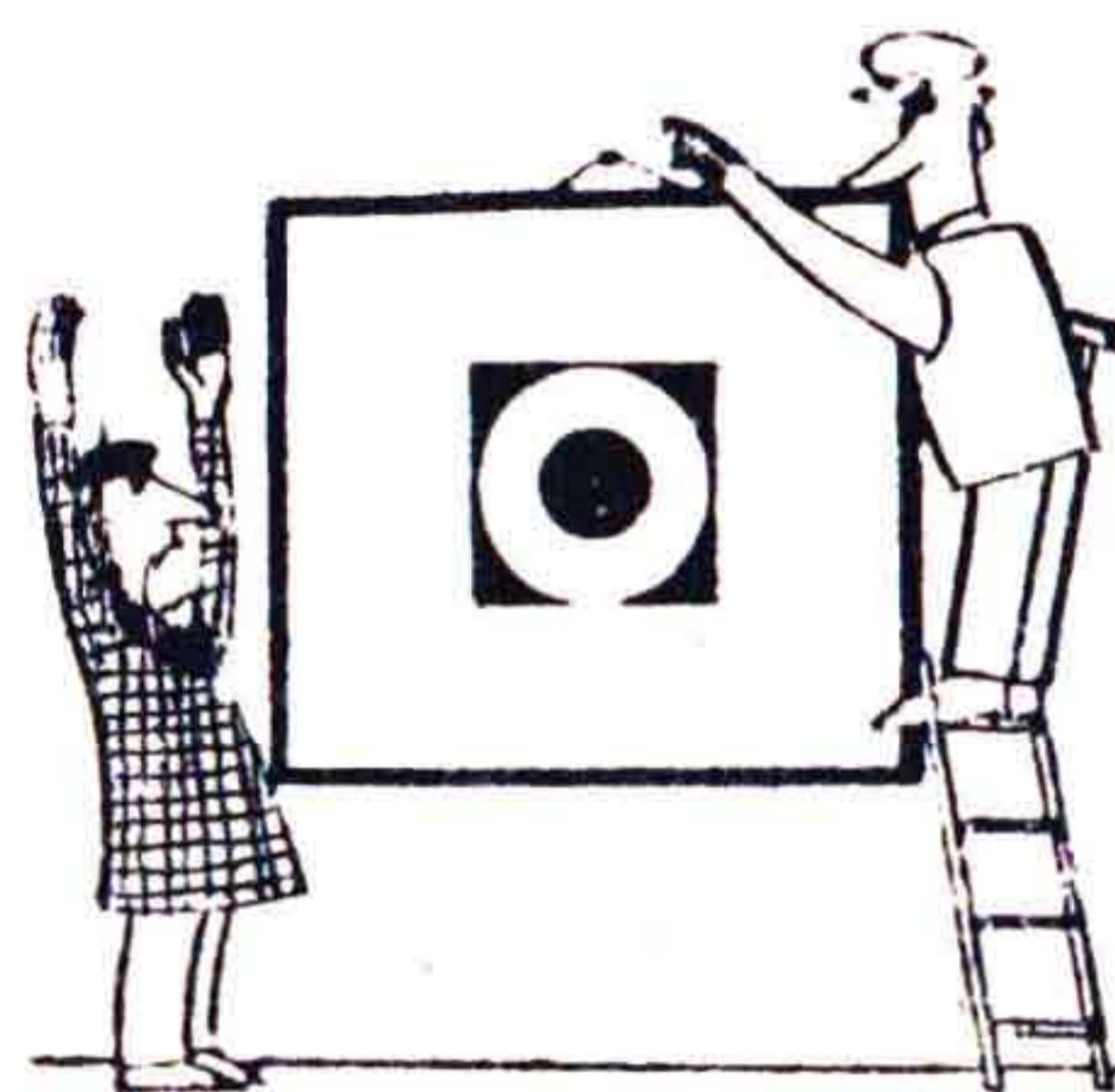

Іноземний гумор

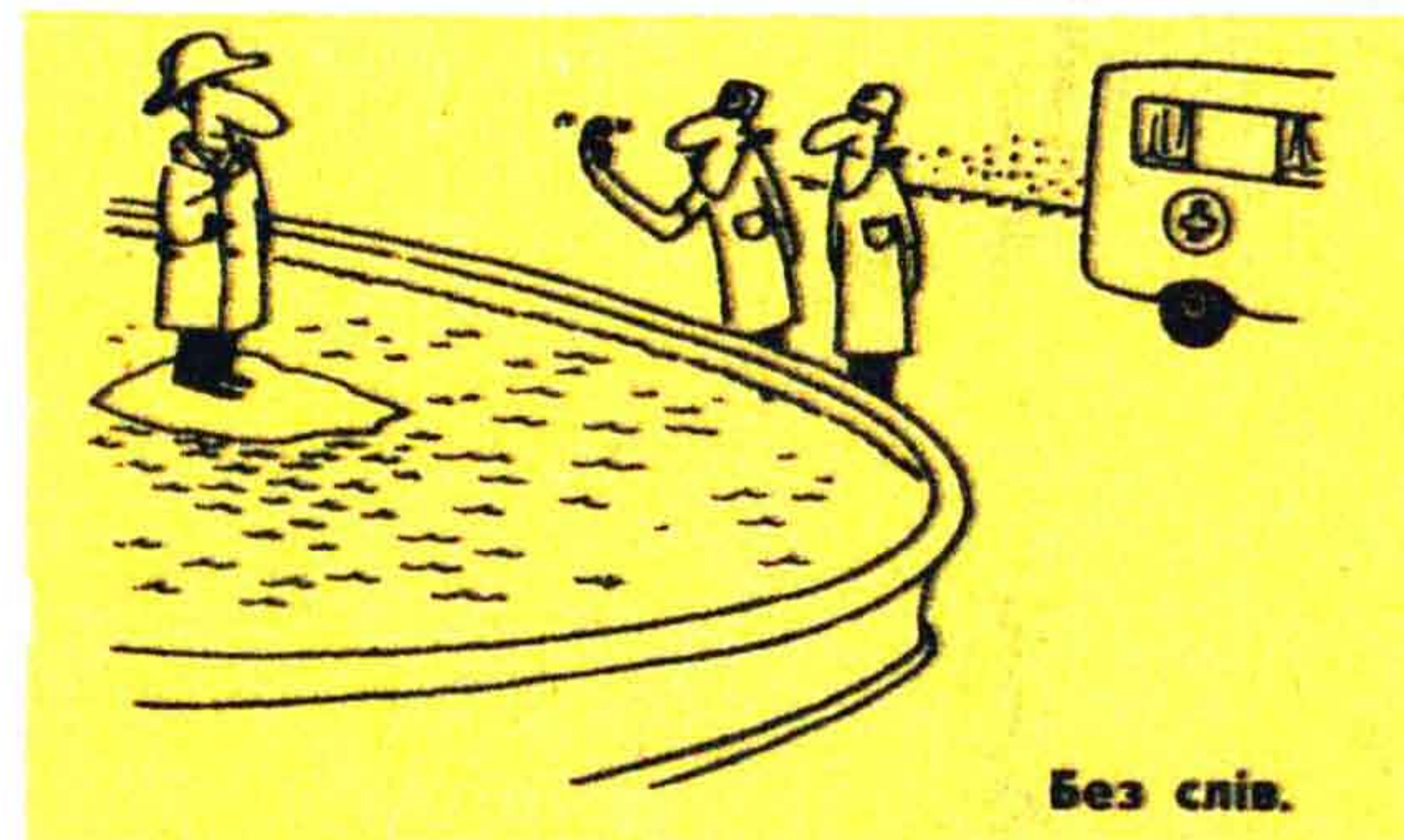
Малюнки з журналів: «ПАВЛІХА» — Любляна, «КАРУЗЕЛЯ» — Лодзь, «СТЪРШЕЛ» — Софія, «ТЕХНІЧКИ НОВИНИ» — Белград, «ОСТЕН» — Скопле, «НУАР Е БЛАНШ» — Париж.

— Прошу так його відрегулювати, щоб менше було нудьги і сексу.

— Неподобство! Чому це картину повісили догори ногами!!

Без слів.

— Виходь за мене, житимеш, як у раю, — гола й боса.

ГУМОРЕСКИ

«ІНТЕЛЕКТУАЛИ»

1. Що пив Гоген!

— Давай візьмемо ще й содової. Приготуємо сухе мартіні. Хемінгуей читав? Там геть усі п'ють сухе мартіні.

— З содовою краще віскі. Подвійне. Двісті грамів віскі і сто содової. Кажуть, ангельський напій. Рецепт Скотта Фіцджеральда.

— А ось Акутагава Рюноске в своїх новелах пише про незабутній смак sake. Правда, без содової. До речі, в «Стогоні гори» Ясунарі Кавабати теж п'ють sake — добре йде у дощову погоду, як ото сьогодні.

— Модільяні полюбляв червоне виноградне вино.

— Пам'ятаєш Джо Алекса? Його герої віддають перевагу джину. Цікаво, що пив Гоген?

— О, вже й черга підійшла. Тьотю Маню, дайте, як завжди, дві пляшки «Білого міцного».

2. Ромео і Джульєтта

— Гуд дей, моя твігіл
— Сервус, бой!
— Тільки один вечір, тобто івнінг,

минув з того часу, як ми познайомилися в барі «Фантомас», а я тільки те й роблю, що думаю про тебе.

— Я теж. Твій коктейль незабутній. Як він називається? Плац Пігаль?

— О, ес. А точніше, це назва горілки, що п'ють на Канарських островах.

— Канарські острови? Це в нас?

— Ноу, це в Індії.

— Я шкодувала, що не пішла вчора до ю хауз. Твій коктейль був вері гуд.

— О? Ай лавю. А ти мене?

— Дуже вері лав.

— Май герл...

— Я маю йти. На мене чекає один бой. Той, з яким я вчора пішла. Але ай не лав його. Ай лав тебе.

— Вері сорі, дуже вері сорі.

— Ти не вері сорі. Не шкодуй. Ось мій телефон. Гуртожитку, офкос. Подзвони в івнінг, мене покличуть. Ну, гуд бай, бой. Чао.

— Гуд бай. Ей, герл, а кого питати? Як твоє нейм?.. Не почула... Пішла.

Ярослав ГОЛЕЦЬ.

БЛАГО

Лише сьогодні я зрозумів, яке це велике благо цивілізації — телефон! З самого ранку я сиджу біля апарата і невтомно кручу диск. По-перше, необхідно сповістити всю нашу баскетбольну команду про час наступних тренувань. По-друге, поділитися враженнями зі своїми знайомими відносно матчу футболістів-ветеранів. По-третє, довідатися по автодовіднику про погоду, яка була вранці, дізнатися про точний час та що показують у кінотеатрах міста.

День проходить непомітно. Щоправда, іноді настрої псують уривчасті гудки в слухавці (знак того, що якась балакуча особа виявилась проворнішою за мене) та настирні дзвінки міжміської телефонної станції.

Але я намагаюся не звертати уваги на такі дрібниці. Все моє єство переповнене радістю за бурхливий розвиток нашої телефонної мережі.

Що не кажіть, а службовий телефон чудова штука. Скільки робочого часу заощаджуємо ми завдяки йому!

Д. ТЕРЕХОВ.

З РІЗНИХ ТОЧОК ЗОРУ

БАКТЕРІЙ: Що б там не патякали про бактерії, але цивілізація починається від нас.

ФОТОПЛІВКА: Понад усе бережіться світла! Хто рано його пізнає, той нічим себе вже більше не проявить.

ПАВУК: Ви думаєте, легко мені заманювати в свої тенета мух? Каторжна робота: увесь час працюєш, повиснувши на павутинці.

ФЛЮГЕР: Я завжди на висоті. Кручусь у верхах і безпомилково дізнаюся, звідки вітер віє.

Євген ЩУР.

РАДИКАЛЬНИЙ ЗАХІД

«Ми живемо в будинку 28 «б» по вулиці Горького, спорудженому Сумською ремонтно-будівельною конторою. Роботи були виконані неякісно — за деякий час у стінах з'явилися глибокі тріщини. 1971 року авторитетна комісія визнала наш будинок аварійним і таким, що підлягає терміновому ремонту. Минуло вже три роки, тріщини прогресують, зате немає ніякого прогресу у вирішенні питання про ремонт.

Що нам робити? Чекати, поки будинок завалиться?

Мешканці будинку, м. Суми.

Уважно вивчивши фотознімок, на якому увічнена одна із злополучних тріщин, я дійшов висновку, що чекати залишилося не так уже й багато. Спробуйте заманути в будинок членів тієї авторитетної комісії, котра побувала у вас три роки тому, і не випускайте їх. Гадаю, що такий радикальний захід істотно прискорить початок ремонту.

Ваш ПЕРЕЦЬ.

СТРАШНЕ ПЕРО
ЖЕ В М'ЯСА

«Пропала породиста собака з білими розводами по шоколадному полю. Хто найшов, той получити щедру розплату по Магістральній 5. Питать мене в любе время».

(Із оголошення).

Надіслав Г. МЕНДЮК.

***

«Хто забув голову і язик на прилавку обратітьця до техробітницьі мясного павільону».

(Із оголошення).

Надіслали Р. і В. ПАВЛЕНКИ.

***

«За проїзд на некомпосованому талоні — штраф — 50 коп.».

(З об'яви).

Надіслав Г. ВАСИЛЬЄВ.

***

«Край загінки постійно чергує «летучка». Тож якщо в тракториста станеться поломка, його тут же підварять, замінять спрацьовану деталь, змастять і знову пустять борозною».

—

«Постійно дбаємо про шефські зв'язки школи з виробництвом. Так, наприклад восьмий клас прив'язано до гаража, а шостий до ферми».

(Із доповідних).

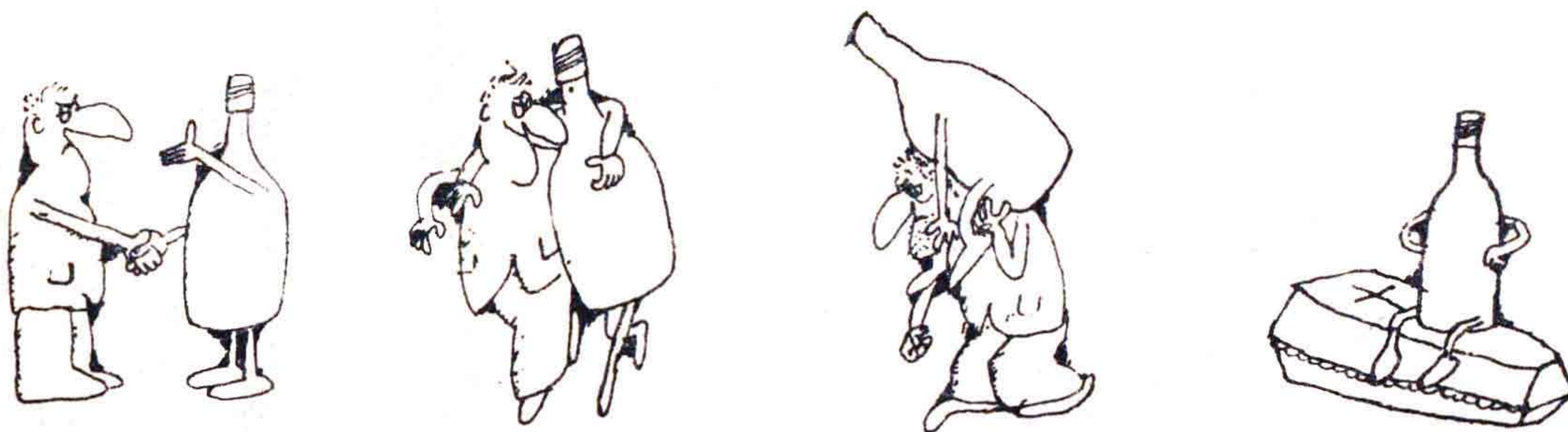
Надіслав В. ЛИТВИНОВ.

***

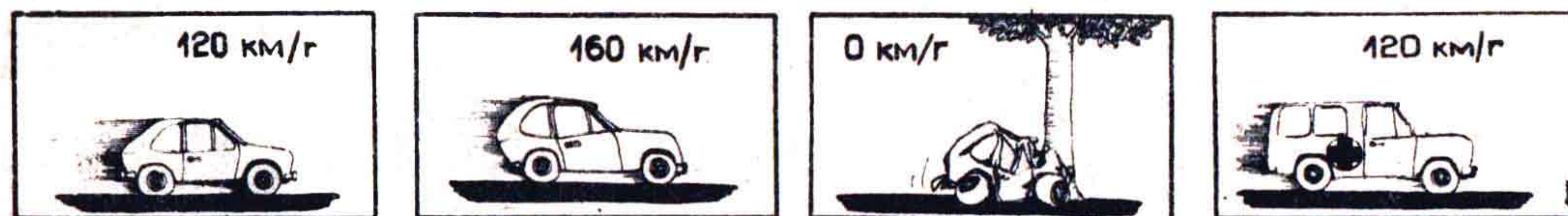
«Мене розмалювали і повісили в центрі міста ніби я заєць, але в автобусі не було жодного сидячого місця».

(Із скарги).

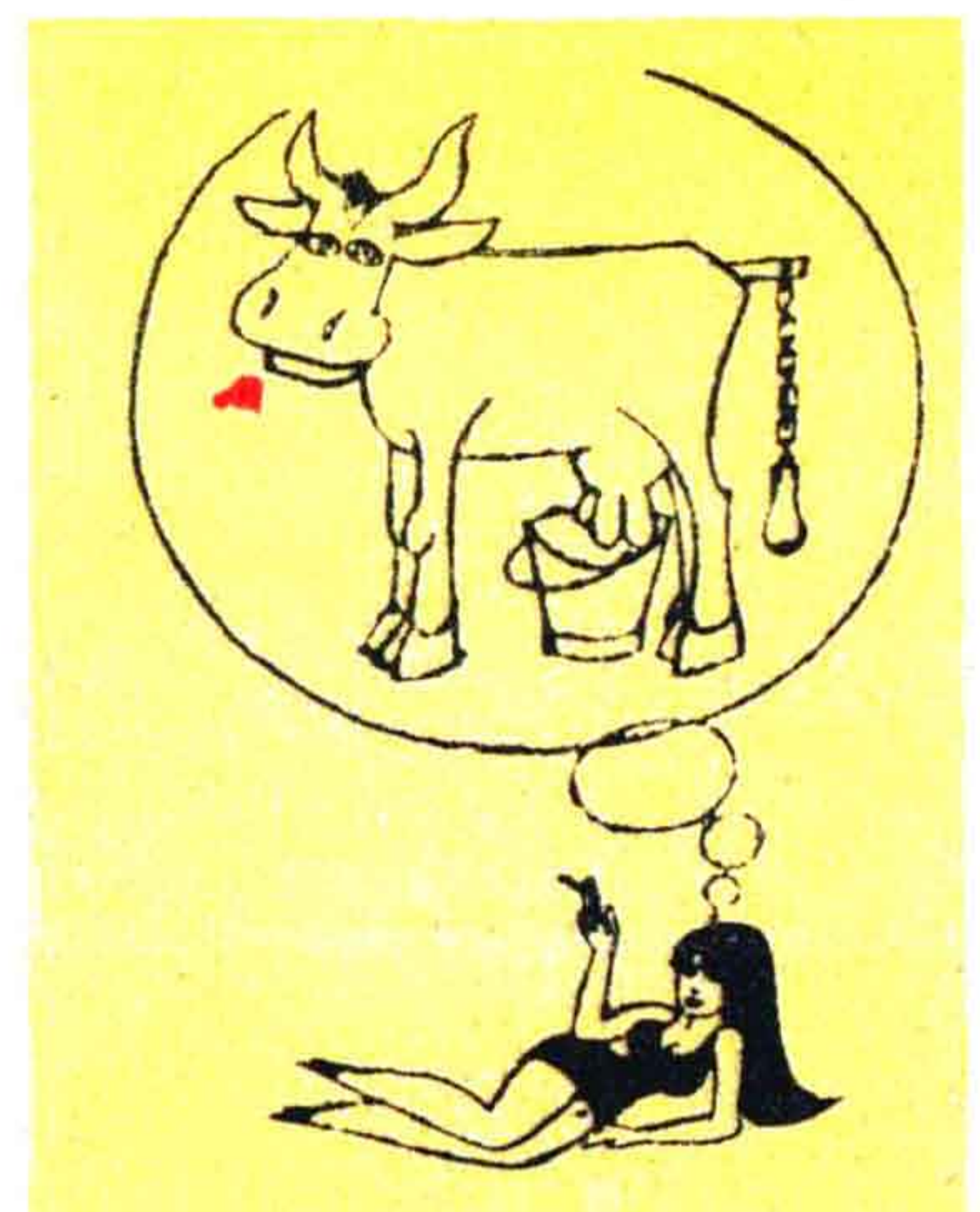
Надіслав А. ШОНИК.

Без слів.

Без слів.

Майбутній зоотехнік.

СМІШИНКИ

СЕРЕД ПИСЬМЕННИКІВ

- Чому це ти нічого не пишеш?
- Щось голова, мов чавуном налита.
- Ну, то пиши про сталеварів.

УСІХ НАЗВАВ...

— Товариші! Правильно сказав у своєму виступі Петро Іванович, цитуючи слова Івана Петровича, взяті із співдоповіді Пилипа Денисовича, який навів вислів із доповіді Дениса Пилиповича: «Людина — це звучить гордо!»

ЙТИ В МАСИ

— Треба йти в маси, в гущу життя! — сказав молодий поет, пришиваючи гудзики сировими нитками. — Так надійніше. Різні люди трапляються у пивному барі.

Л. КОМАРОВ.

м. Дніпропетровськ.

Перцеві відповідають

★ У фейлетоні «Кругообіг у мишені» («Перець» № 10), зокрема, писалося про те, як на Кременчуцькому меблевому комбінаті випускають брановані меблі, а потім ще й відправляють їх до торговельної мережі некомплектними: без дзернал і стекол.

Секретар Полтавського обкому КП України тов. Кравченко повідомив редакцію, що за дорученням Кременчуцького міськкому партії міський комітет народного контролю розглянув питання про роботу комбінату. Директорові т. Россохіну оголошено догану, а на головного інженера т. Зосименка та начальників цехів тт. Бондаренка і Артемчука зроблено грошові нарахування. Вирішується питання й про зміцнення керівництва комбінату.

★ «Діти — наші квіти» — так називався фейлетон («Перець» № 11), в якому йшлося про тягання з

будівництвом дитячих садків — зокрема, у винрадгоспі «Дніпровський» (місто Гола Пристань) та радгоспі «Чорноморський» (село Круглоозерка Голопристанського району на Херсонщині).

Секретар Голопристанського РК КП України тов. Гомонюк сповістив редакцію, що зараз вживають усіх заходів, щоб спорудження згаданих дитячих садків закінчити до кінця нинішнього року.

★ Про те, що у селі Великі Мошки Овруцького району баня перетворилась на пустку, в якій живуть горобці та дикі голуби, було надруковано у замітці «Санітарний день» («Перець» № 11).

Заступник голови виконкому Житомирської облради тов. Нероденко повідомив редакцію, що правління місцевого колгоспу «Шлях до комунізму» вжило термінових заходів, і тепер баня працює регулярно.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, С. ОЛІЯНИК, І. СОЧИВЕЦЬ (відповідальний секретар), В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 21 (943)
(на українському мові).

Виходить двічі на місяць. Ціна 24 коп.

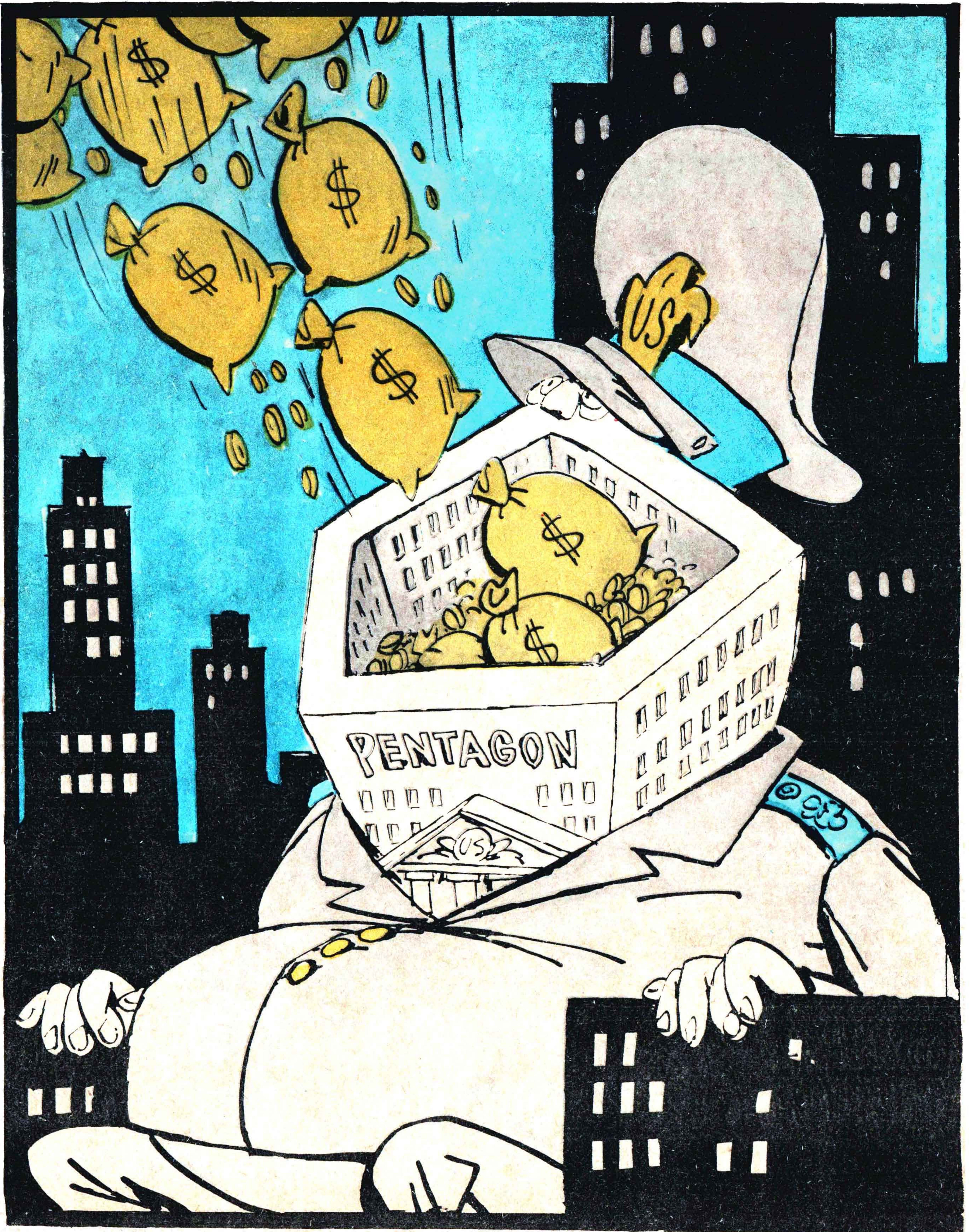
Здано до набору 2. X. 1974 р. Підписано до друку 17. X. 1974 р. БФ 29639. Папір 70×108¹/₈. Фіз.-друк. арк. 2. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,54.

© Журнал «Перець», 1974 р.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Орденна Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94. Зам. 05646. Тираж 2 850 000 прим.

Отсканировал и обработал А.ЛЕБЕДЕВ для <http://perec-ua.livejournal.com/>

Супер-Пацюк двадцятого сторіччя.